БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 179 (8399)
ИЮЛИИН 31
СРЕДА
1957 он

Сэн 20 мүнгэн.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведые зарлаха тухай

Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй Президиум иигэжэ **тогтооно:**

Бурят-Монголой Автономно Советскэ Социалистическэ Республикын Верховно Соведэй дүрбэдэхи зарлалай табадахи сессие Улан-Удэ городто 1957 оной августын 14 зарлаха.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Д. ЦЫРЕМПИЛОН.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь В. ОСТРОВСКАЯ.

Улан-Удэ город, Соведүүдэй байшан.
1957 оной июлиин 30.

Бурят-Монголоо нарин, нарибтар нооһотой хонидые олоор үсхэбэрилдэг республика болгое

Хонидые үсхэхэ, нооһо ехээр абадаг болохо талаар Бурят-Монголой АССР-эй хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй

СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ УЯЛГА

Бидэнэр хони үсхэбэрилгые саашадань хүгжөөхэ, нооһо абалгые ехэдхэхэ тухай КПСС-эй Центральна Комитедэй, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй хандалга Бэшэгые зүбшэн хэлсэхэ гэжэ, мүн хүдэлмэриингөө дүй дүршэл тухай хөөрэлдэхэ, тиихэдэ манииие эндэ эльгээһэн колхозууд болон совхозуудай баталан абааша социалистическэ уялгануудые хаража үзэхэ гэжэ, саашадаа хонин ажалые хүгжөөхэ ба нооһо хайшалалгаяа ехэдхэхэ талаар бүхы республикаараа ямар уялга абаха байһан тухайгаа хэлсэхэеэ республикынгаа столицада—Улан-Удэдэ суглараабди.

Мүнөө энэ манай сугларһан зүблөөн хадаа Агууехэ Октябриин социалистическэ революциин 40 жэлэй ойн баярай һайндэртэ бэлэдхэжэ байһан гайхамшагта үдэрнүүдтэ боложо үнгэрһэн байна. Мүнөө энэ үедэ манай бүхы совет арад нэгэн уг зорилготойгоор—һайндэрые эрхим амжалтануудаар угтаха гэһэн, мяха, һү, тоһо абалгаараа Америкын Холбоото Штадуудые ойрын жэлнүүдтэ хүсэхэ тухай Коммунистическэ партиин табиһан түүхэтэ зорилгонуудые бэелүүлхэ гэһэн эрмэлзэлгэтэйгээр ажаллажа байна. Тиимэһээ бидэнэр, манай колхозууд болон совхозуудай хүсэл зоригые бадаруулан, социалистическэ хүдөө ажахые хүсэтэ ехээр хүгжөөхын түлөө энэ шэнэ патриотическа ехэ хүдэлөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаха гэжэ шиидэбэбди. КПСС-эй Центральна Комитедэй, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Бэшэг болбол саашадаа хони үсхэбэрилгые хүгжөөхын, нооһо ехээр абадаг болохын түлөө тэмсэлэймнай бодото программа боложо үгэхэ байна.

Бидэнэр республикынгаа колхозууд болон совхозуудта хонидые эрид түргэнөөр олошоруулха ехэ арга боломжотойбди. Бурят-Монголоо эрхим шанартай нооһо ехээр абадаг нютаг болгожо шадаха аргатайшьебди, тиихэшье ёһотойбди.

Хонидоо түргэнөөр үсхэхэ ехэ арга боломжонуудтай байһыемнай манай республикын эрхим малшадай туйлаһан амжалтанууд эли тодоор гэршэлнэ.

Энэ жэлдэ Курумканай аймагай колхозууд нёдондонойхидо орходоо хонин бүриһөө дунда зэргээр 820 грамм нооһо ехээр хайшалжа, нооһо абалгаяа жэлэй турша соо 48,5 процентээр ехэдхээ. Курумканайхид эдлүүриин газарай 100 гектар бүхэндэ 191 килограмм нооһо хайшалаа. Эндэхи колхозууд 100 гектар газар бүхэндэ дунда зэргээр 83 хонитой болонхой. 100 эхэ хонин бүриһөө 88 хурьган абтаа. Жэл соо хонидой тоо толгой 19810 толгойгоор олошороо гэхэ гү, али хонид 28,1 процентээр үдэһэн байна. Жэлэй дүүрэтэр Курумканай аймагай колхозууд үшөө 3 мянгаад хурьга нэмэжэ абаха юм. Эндэ нарин ба нарибтар нооһоной ехээр абтадаг болоһониие онсолон тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Юундэб гэхэдэ, Курумканай колхозууд, республикын бусад нютагуудай колхозуудтал адли, шэрүүн, шэрүүбтэр нооһо абадаг байһан юм. Нооһо ехээр хайшалагдадаг болоһоной, хамагай түрүүндэ нарин ба нарибтар нооһоной ехээр хайшалагдадаг болоһонһоо колхозуудай олзо дээшэлбэ.

Курумканай аймагай зарим колхозууд бүришье һайн амжалта туйланхай. Мүнөө жэлдэ Сталинай нэрэмжэтэ колхоз хонин бүриһөө дунда зэргээр 1 килограмм 180 грамм нооһо ехээр хайшалжа, нооһо абалгаяа бүхыдэнь 90 процентээр дээшэлүүлээ гэхэ гү, али 113 процентээр ехэ нооһо хайшалһан байна. Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз эдлүүриингээ газарай 100 гектар бүхэндэ 264 килограмм нооһо абаа.

Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз 1957 ондо 100 эхэ хонин бүриһөө 93 хурьга абаа. Тиигээд тэрэ колхоз 7000 эхэ хонитой юм. Хонин бүриһөө 3,23 килограмм нооһо хайшалаа, 100 гектар газарта 197 килограмм нооһо абаа.

Мухаршэбэрэй аймагай колхозууд болон совхозууд 1957 оной түрүүшын хахад соо нёдондо жэлэй энэ үеынхидэ орходоо хонидойнгоо тоо толгойе 37 процентээр олошоруулаа. Эндэ 100 эхэ хонин бүриһөө 88 хурьган абтажа түлжүүлэгдэһэн байна. Энэ аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз мүнөө жэлдэ хонидойнгоо тоое 37 процентээр олошоруулба. Эндэ 100 эхэ хонин бүриһөө 101 хурьга түлжүүлэгдээ.

1957 ондо Кударын аймагай колхозууд горьтой ехэ нооһо хайшалжа, гүрэндэ нооһо тушааха жэлэйнгээ түсэбые июлиин 25-да сүм дүүргэбэ. Эндэхи колхозууд энэ жэлдэ 100 эхэ хонин бүриһөө 125-һаа үсөөн бэшэ хурьга абаха юм.

Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз мүнөө жэлэй январиин 1-һээ июлиин 1 болотор хонидойнгоо тоо толгойе 28 процентээр олошоруулба. Эндэ 100 эхэ хонин бүриһөө 83 хурьган абтаа.

Боргойн хониной совхоз һүүлэй табан жэлэй турша соо хонидойнгоо тоо толгойе хоёр дахинһаа үлүүгээр олошоруулаа, нооһо абалгаяа 2,8 дахин ехэдхээ. Нооһо хайшалалгань 2,3 килограммһаа 3,8 килограмм хүрэтэр ехэ болоһон байна. Эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ 1952 ондо 108 килограмм нооһо абтадаг байгаа һаа, энэ жэлдэ 361 килограмм нооһо абтаа. Шэрүүн нооһотой хонидые нарин, нарибтар нооһотой болгон олоор үсхэбэрилһэнэй ашаар лэ нооһо иимэ ехээр абтадаг болоһон байна. Энэ совхозой эрхим хонишон Балдан Дабаев 100 эхэ хонин бүриһөө 115 хурьга абаха зуураа, хонин бүриһөө дунда зэргээр 4,1 килограмм нооһо хайшалаа. Аюша Жанчипов 209 хусанай тус бүриһөөнь 7,69 килограмм нооһо хайшалаа. Ахалагша хонишон Антонина Гусева 763 зуһаг бүриһөө дунда зэргээр 5,1 килограмм нооһо хайшалһан байна.

Эдэ амжалтанууд хадаа республикымнай олохон аймагуудай, тус тус колхозууд болон совхозуудай хүдэлмэриин дүнгүүдтэ орходоо зарим тэды дээгүүр байна гээшэ. Тиибэшье бидэнэр, зүблөөндэ хабаадагшад, эдэ бүгэдэ хадаа манайда бии байгаа арга боломжонуудта орходоо үшөөл бага гэжэ тэмдэглэнэбди. Хонидойнгоо тоо толгойе үнэхөөр олошоруулха, нооһо ехээр хайшалха гээ һаамнай манайда арга боломжонууд ехэ.

Республикымнай олон түрүү хонишодой дүй дүршэл дээрэһээ харахада, бидэнэр хадаа хонидоо бүри түргэнөөр үсхэхэ аргатайбди, тиихэшье ёһотойбди. Курумканай аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой хонишон Ч. Бадмаева 100 эхэ хонин бүриһөө 109 хурьга абажа түлжүүлээ, хонин бүриһөө 4,2 килограмм нооһо хайшалаа; «Эрдэм» совхозой хонишон С. Цыбиков 100 эхэ хонин бүриһөө 113 хурьга түлжүүлжэ, хонин бүриһөө 2,9 килограмм нооһо хайшалаа; Заиграйн аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой хонишон А. Савельев 100 хонин бүриһөө 110 хурьга абажа, хонин бүриһөө 4,1 килограмм нооһо хайшалаа, Зэдын аймагай Доржо Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой хонишон нүхэр Идамжапов 100 эхэ хонин бүриһөө 100 хурьга абажа, хонин бүриһөө 3 килограмм нооһо хайшалба. Иимэ жэшээнүүд республикын аймаг бүхэндэ олдохо.

Хони үсхэбэрилгын түрүү аргануудые — искусственнаар үрэжүүлхэ, хони хурьгадые кошарно-базова аргаар харууһалха, хонидые үбэл хурьгалуулха аргануудые ажал хүдэлмэридөө үргэнөөр хэрэглэһэн колхозууд лэ һайн амжалта туйлана. Эдэ арганууд хадаа манай Бурят-Монголой эрхэ байдалда тааруу һайн байһанаа элитээр харуулаа. Жэшээлхэдэ, Хориин аймагай «Победа» колхозой ахалагша хонишон С. Кожевниковэй даадаг бригада үбэл абаһан хурьгадайнгаа нэгыеншье үхүүлэнгүйгөөр түлжүүлһэн байна. «Победа» колхоздо үбэл гараһан хурьгад оройдоошье гарзалаагүй шахуу. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ, ХХ партсъездын нэрэмжэтэ болон бусад олон колхозуудта үбэлэй хурьгад абтажа, энэ арга һураггүй һайн байһанаа харуулба.

Хонин ажалые саашадань хүгжөөхэ, нооһо абалгые ехэдхэхэ талаар ямар хэмжээнүүдые абаха тухайгаа хөөрэлдэхэ зуураа, бидэнэр өөһэдтөө бии байһан тон ехэ арга боломжонуудые хэрэглэнэгүйбди гэжэ хэлсэһэн байнабди. Гансашье хонидой тоо толгойе олошоруулха бэшэ, мүн нарин ба нарибтар нооһотой хонидые олоор үсхэбэрилхэ арга боломжонуудаа хэрэглэнэгүйбди. Республикын колхозуудта бүхыдөө энэ жэлэй июлиин 1-дэ нёдондо жэлэй энэ үеынхидэ орходоо хонидой тоо толгой оройдоо 8,3 процентээр олошороо. Харин тиихэдэ Байкало-Кударын, Кабанскын, Ахын аймагуудай колхозуудта хонид үшөө үсөөрһэн байна. Олон колхозуудта, тон түрүүндэ, Закаменай, Кабанскын, Ахын болон Прибайкальска аймагуудай колхозуудта 100 хонин бүриһөө 60-һаа үсөөн хурьгад абтаа. Түрүүшын мэдээнүүдэй ёһоор республикымнай колхозуудта нёдондонойхидо орходоо 24,3 процент ехэ нооһон хайшалагдаа.

Курумканай, Бичурын, Закаменай ба Мухаршэбэрэй аймагуудай колхозууд нооһо тушааха ба худалдаха жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэжэ, нёдондонойхиһоо һураггүй ехээр нооһо абанхай.

Олохон ажахынуудта жэл бүри томо хонид олоороо үхэнэ, хурьгад гарзална, эхэ хонид һубайрна, олонхи ушарта эдэ гасалангуудай хажуугаар хонид урилтэ, хулгайда оруулагдана гэжэ КПСС-эй Центральна Комитедэй, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Бэшэг дотор заагдана. Эдэ бүгэдын һүүлээр хиналта шалгалтын һула байһан дээрэһээ элдэб шалтаг олдоод, тэдэ хонид колхозой хонидой тооһоо гаргагдашадаг байха юм. Энэ дутагдал мүн манайшье республикын олохон колхозууд болон совхозуудта бии юм.

Хонид юундэ олоороо үхэнэб. һубайрнаб, нооһон юундэ багаар хайшалагданаб гэхэдэ, республикымнай олохон колхозуудта үбэлдөө хонид үбһэ тэжээл багатайгаар байлгагдана, һайнаар түхеэрэгдээгүй, хүйтэн байра соо хононо, харууһа, эдеэлүүлгэ муутайгаар байлгагдана. Республикын хэдэн олон колхозуудта хонишодой ажал муугаар эмхидхэгдэнэ, олонхи ушарта хонишодой бригаданууд бүридүүлэгдэдэггүй байха юм. Хонид урдынхидаал адли үбэлдөөшье, зундаашье уһаар дутамагаар хангагдана. Зарим колхозуудта хонидые үбэл хурьгалуулха дурагүй хүнүүд мүнөөшье хүрэтэр үшөөл бии. Хонидые түргэнөөр үсхэдэг, үүлтэрыень һайжаруулдаг түрүү аргаар—искусственнаар үрэжүүлгэ муугаар хэрэглэгдэнэ.

Хонидто силос эдюулхэ шухала байһан тухай онсолон тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Энэ аргые зарим колхозууд болон бригадануудта үшөөл тоодоггүй байха юм. Республикын түрүү хонишодой дүй дүршэл дээрэһээ харахада, кукурузын силос эдижэ байһан хонидой нооһон аргагүй һайнаар ургадаг байна. Мүн силос эдиһэн хонид һайнаар хурьгална, хурьганиинь һайнаар түлжэнэ. Үнгэрэгшэ жэлдэ хонин бүридөө дунда зэргээр хоёр центнер силос дараһан Кударын аймагай «Путь к коммунизму» колхоз мүнөө жэлдэ хонин бүриһөө 3,5 килограмм нооһо хайшалаа. Үшөө нэгэ жэшээ харуулхаар. Боргойн совхозой ахалагша хонишон нүхэр Дабаев хоёр жэлэй туршада эхэ хонидтоо силос эдюулжэ байдаг юм. Тиигээд жэл бүхэндэ зуун эхэ хонин бүриһөө 115—120 хурьга абажа түлжүүлнэ, хонин бүриһөө 5 килограмм хүрэтэр ноо-

(Түгэсхэлынь 2-дохи нюурта)

Афганистанай король Мухаммед Захир шах Москвада бусажа ерэбэ

Афганистанай король дээдэ зэргэтэ Мухаммед Захир шах болон тэрээнтэй хамта ябалсаһан Афган гүрэнэй ажал-ябуулагшад Советскэ Союз соогуур айлшалжа ябаһанаа июлиин 29-нэй үглөөгүүр Москвада бусажа ерээ.

Афганай болон Советскэ Союзай гүрэнэй тугуудаар шэмэглэгдэһэн Ленинградска вокзал дээрэ Афган гүрэнэй толгойлогшые нүхэд Н. А. Булганин, Г. К. Жуков, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшо В. С. Семенов болон бусад угтаа.

Афганистанһаа СССР-тэ байдаг посольствын хүдэлмэрилэгшэд, Бүхэдэлхэйн VI фестивальда ерэһэн залуушуул болон студентнүүд вокзал дээрэ мүн байлсаа. Афганистанай королиин Советскэ Союз соогуур айлшалхадань хамта ябалсаһан СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо М. П. Тарасов, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын орлогшо А. Н. Косыгин, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшо А. В. Захаров болон тусхай тушаалта бусад хүнүүд мүн Москва бусажа ерэлсээ.

(ТАСС).

Афганистанай король Мухаммед Захир шах Москвада айлшалжа байна

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганин Афганистанай король дээдэ зэргэтэ Мухаммед Захир шах гэгшын Советскэ Союзда айлшалжа байһанай хүндэлэлдэ Кремлиин Ехэ ордон соо июлиин 29-дэ үглөөнэй сайлалга хээ.

Үглөөнэй сайлалгада Афганистанай премьер-министрын орлогшо ба гадаадын хэрэгүүдэй министр дээдэ зэргэтэ Мухаммед Наим болон Афганистанай бусад айлшад корольтой хамта байлсаа.

Советскэ талаһаа СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошилов, нүхэд Г. К. Жуков, М. А. Суслов, Н. С. Хрущев, А. Н. Косыгин, М. Г. Первухин, министрнүүд болон тусхай тушаалта бусад хүнүүд үглөөнэй сайлалгада байлсаа.

Үнэн зүрхэнэй хани барисаанай оршон байдалда үнгэрһэн үглөөнэй сайлалга дээрэ Н. А. Булганин болон дээдэ зэргэтэ Мухаммед Захир шах үгэнүүдые хэлээ.

Үдэрэй хоёрдохи хахадта Афганистанай король Мухаммед Захир шах премьер-министрын орлогшо ба гадаадын хэрэгүүдэй министр Мухаммед Наим, мүн Афганай бусад айлшадтай хамта Кремлиин Буугай палатада ябажа хараа.

Оройшог Афган гүрэниие толгойлогшо, тэрээнтэй хамта ябагшад Лужнигтэхи В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ центральна стадион дээрэ уласхоорондын спортивна нааданай нээлгэдэ хабаадалсаа. (ТАСС).

Н. С. Хрущевтой Непалай хэдэн журналистнууд уулзаба

«Новое время» журналай редакциин уряалаар М. Р. Субеди — «Эберест Ньюс» гэжэ газетын главна редактор, У. Р. Шастри — «Непал Самаджар» гэжэ газетын главна редактор, М. Л. Шрештха — «Сомайя» гэжэ газетын главна редактор, М. Р. Упадхайя—«Самадж» гэжэ газетын главна редактор, Б. Ч. Гаутам — «Масал» гэжэ недели бүри гарадаг газетын главна редакторай орлогшо, П. М. Синг Прадхан — «Непал» гэжэ радиогой информациин таһагые даагша, К. П. Упадхайя — «Непал Пукар» гэжэ недели бүри гарадаг газетын главна редактор, П. Б. Синг — «Непал Басаса Патрика» гэжэ газетын главна редактор составтай Непалын хэдэн журналистнууд СССР-тэ ерээд байна.

Непалын журналистнууд КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь Н. С. Хрущевто хандажа, уулзаха зүбшөөлөө үгэхыень гуйһан байна. Н. С. Хрущев Непалай журналистнуудтай июлиин 29-дэ уулзажа, тэдэнтэй хөөрэлдөө.

Н. С. Хрущев эбтэй эетэйгээр оршон байдалда үнгэрһэн хөөрэлдөөнэй үедэ Непалай журналистнуудай асуудалда харюусаа.

СССР-эй МИД-эй хэблэлэй таһагые даагша Л. Ф. Ильичев болон «Новое время» журналай главна редактор Л. А. Леонтьев хөөрэлдөөндэ байлсаа.

(ТАСС).

Братска ГЭС-эй барилгашадай амжалта

ПАДУН. Энэ жэлэй хоёрдохи кварталда туйлаһан амжалтануудайнь түлөө электростанциинуудай министерствын коллеги, электростанциинуудай ба электропромышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай ЦК Братска ГЭС-эй барилгашадта СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВЦСПС-эй дамжуулгын Улаан туг ба нэгэдэхи шан барюулба.

В. И. Ленин партиин нэгэдэл тухай

(РКП(б)-гэй Х съезд дээрэ хэлэһэн үгэнүүд)

«В. И. Ленин партиин нэгэдэл тухай» гэһэн брошюрые политическэ литературын гүрэнэй хэблэл толилон гаргаба.

Энэ брошюра дотор РКП(б)-гэй Х съезд дээрэ В. И. Ленинэй хэлэһэн иимэ үгэнүүд оруулагданхай: РКП(б)-гэй Х съездын нээгдэхэ дээрэ хэлэһэн үгэ; ЦК-гэй политическэ ажал-ябуулга тухай РКП(б)-гэй съездэ хэһэн тоосоон; РКП(б)-гэй Х съездэ ЦК-гэй хэһэн тоосоон тушаа түгэсхэлэй үгэ; партиин нэгэдэл тушаа РКП(б)-гэй Х съездын гаргаһан резолюциин эхин түрүүшын проект; манай парти дотор гараһан синдикалистска ба анархистска хэлбэрил тухай РКП(б)-гэй Х съездын абаһан резолюциин эхин түрүүшын проект; партиин нэгэдэл ба анархо-синдикалистска хэлбэрил тушаа РКП(б)-гэй Х съезд дээрэ хэһэн элидхэл; мүн тэрээн тушаа хэлэһэн түгэсхэлэй үгэ; партиин нэгэдэл тухай резолюцида Рязановай оруулһан заһабари тушаа хэһэн ажаглалта; РКП(б)-гэй Х съездын хаагдахада хэлэһэн үгэ.

Энэ брошюра олон мянган хэһэгээр хэблэгдээ.

В. И. Лениндэ памятник бодхоогдобо

ЧЕРЕПОВЕЦ (ВОЛОГОДСКО ОБЛАСТЬ), июлиин 29. (ТАСС). Дэлхэй дээрэ эгээн түрүүшын социалистическэ гүрэнэй үндэһэ һуури табигша В. И. Лениндэ зорюулагдаһан памятник металлургнуудай шэнэ город — Череповецтэ үсэгэлдэр бодхоогдобо.

Ахадүү республиканууд 100 мянган хүнүүдые эльгээбэ

АЛМА-АТА, июлиин 29. (ТАСС). Таряа хуряалгада зориһон 30 гаран мянган залуу патриодууд Акмолинско областьда ерээд байна. Москвагай ба Московско областиин 11 мянган хүбүүд, басагад Акмолинско, Кустанайска ба Хойто-Казахстанска областьнуудта ошонхой. 4 мянга гаран ленинградайхид, Молдавска ССР-һээ ерэһэн 2 мянга тухай залуу хүдэлмэришэд, 2320 владимирецууд, Татарска АССР-һээ ерэһэн 1000-аад хүбүүд, басагад Павлодарска областьда ажаллажа эхилээ. Ойрын үдэрнүүдтэ ехэ олон залуушуулай Грузиһаа ерэхэнь хүлеэгдэжэ байна.

РСФСР-һээ, Украинаһаа, Белоруссиһаа болоод бусад ахадүү республикануудһаа, мүн тэрэшэлэн Казахстанай хэдэ хэдэн городуудһаа ерэһэн 100-аад мянган хүбүүд, басагад Казахстанай шэнэ газар элдүүрилдэг районуудта таряа хуряалсажа байна. Тэдэнэй дунда 20-оод мянган хүбүүд, басагад комбайнернууд болонхой.

1957 оной хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэ

Ороһото культурануудые амяарлан хуряадаг болоһон Красноярска хизаарай Рыбинскэ районой Переяславска машинно-тракторна станциин механизаторнуудай дүй дүршэл тухай «Сибирь» гэжэ павильоной стенднүүдэй нэгэндэ харуулагданхай.

Энэ МТС-эй харьяата колхозуудта 1956 ондо 9680 гектарта ороһо таряан (бүхы ороһото культурануудай 56 процентнь) амяарлан хуряагдаа. Ороһо таряас амяарлан хуряаһан ашаар ороһоной валова суглуулгань 23.600 центнерээр дээшэлээ. Тусхайлан хэлэбэл, гектар бүриһөө дунда зэргээр 2—3 центнер үлүү ехэ ороһо хуряагдаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Бурят-Монголой АССР-һээ ерэһэн экскурсантнууд Переяславска МТС-эй механизаторнуудай дүй дүршэлтэй танилсажа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Бурят-Монголоо нарин, нарибтар нооһотой хонидые олоор үсхэбэрилдэг республика болго

Хонидые үсхэхэ, нооһо ехээр абадаг болохо талаар Бурят-Монголой АССР-эй хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэ

СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ УЯЛГА

(Түгэсхэл)

һо хайшалдаг болоо. Хурьгадынь эхэһээ һалгаагдаха үедөө 25—30 килограмм татана.

Культурно-ажаһуудалай зохид һайн арга боломжын бии болгогдодоггүй дээрэһээ олохон колхозуудта хонишодой бригаданууд үнэн сэхээр ажалладаг, хүдэлмэридөө дуратай хүнүүдээр, илангаяа залуу хонишодоор бүридүүлэгдэнэгүй. Хонишодой олохон бригаданууд һайн гэр байрагүй; культурын, элүүрые сахилгын, худалдаа наймаанай эмхи зургаануудай талаһаа тэдэнэй эрилтэ һайнаар хангагданагүй.

Хони үсхэбэрилгэдэ бии байһан эдэ бүгэдэ ехэ, бага дутуу дунданууд, алдуу эндүүнүүд усадхагдаха ёһотой. Эдэ бүгэдэ хадаа манһаа дулдыдана. Хони үсхэбэрилгые хүгжөөлгэдөө ойрын жэлнүүдтэ шиидхэхы амжалтануудые туйлахабди, Агуухэ Октябриин 40 жэлэй ойн һайндэрые ажалай эрхим амжалтаар угтахабди гэжэ бидэнэр Партиин Центральна Комитедые, Советскэ правительствоя найдуулнабди. Энээниие хони үсхэбэрилгэдөө туйлажа байгаа зарим тэды амжалтанууднай, мүн партиин Центральна Комитедэй болон СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Бэшэгые зүбшэн хэлсэхэ үедөө манай колхознигууд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдэй, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй абаһан дээшэлүүлэгдэһэн уялганууд гэршэлэн этигүүлнэ.

Бидэнэр, республиканска зүблөөндэ хабаадагшад, колхозууд болон совхозуудай абаһан уялгануудые хараадаа абажа, мүн саашадаа хонидоо түргэнөөр үдхэхэ, нооһо ехээр хайшалдаг болохо арга замуудаа тон һайнаар зүбшэн хэлсэжэ, бүхэ республиканска социалистическэ иимэ уялга абаха гэжэ хэлсэбэбди:

1. Мүнөө жэлдэ республикын колхозууд болон совхозуудта хонидой тоое 17 процентээр олошоруулжа, 1.183 мянган толгой, тэрэ тоодо колхозуудта 1.033 мянган толгой, совхозуудта 150 мянган толгой болгохо.

1957 ондо эдлүүриин газарай зуун гектар бүхэндэ 103 килограмм нооһо абадаг болохо, гүрэндэ нооһо тушааха, худалдаха жэлэй түсэбые болзорһоонь урид байгша оной августын 1-дэ дүүргэхэ.

1958 ондо колхозууд болон совхозуудта хонидой тоое 1.400,0 мянган толгой, тэрэ тоодо колхозуудта 1.200 мянган толгой, совхозуудта 200 мянган толгой болгохо. Хойто жэлдэ эдлүүриин газарай зуун гектар бүхэндэ 127 килограмм нооһо хайшалха.

1960 ондо колхозууд болон совхозуудта хонидой тоое 2.100 мянган толгой, тэрэ тоодо колхозуудта 1.800 мянган толгой, совхозуудта 300 мянган толгой болгохо. Тиихэдэ эдлүүриин газарай зуун гектар бүхэндэ 210 килограмм нооһо хайшалха.

2. Түрүү аймагууд, колхозууд, совхозууд болон хонишод социалистическэ бүри ехэ уялгануудые абаба:

Зэдын аймагай колхозууд болон совхозууд 1957 ондо хонидойнгоо тоое 182 мянган толгой, тэрэ тоодо колхозуудта 140 мянган толгой болгохо гэһэн уялга абаа. Тиихэдэ эндэ 1960 ондо хонидой тоо толгой 300 мянганда, тэрэ тоодо колхозуудта 240 мянганда хүргэгдэхэ юм. 1957 ондо энэ аймагай колхозууд 450 тонно гэхэ гү, али нёдондонойхидо орходоо 50 процент ехэ нооһо хайшалха гэһэн уялга абанхай. Тиин эндэ 1960 ондо 800 тонно, тэрэ тоодо колхозуудта 580 тонно нооһон хайшалагдаха байна. Тиигэжэ 1957 ондо эдлүүриин газарай зуун гектар бүхэндэ 183 килограмм нооһон хайшалагдаһан байгаа һаа, 1960 ондо 320 килограмм хайшалагдаха юм. **Боргойн совхозой** коллектив 1960 ондо 1956 онойхидо орходоо 2,1 дахин ехэ гэхэ гү, али эдлүүриингээ газарай зуун гектар бүхэндэ 612 килограмм нооһо хайшалха уялга абаа. XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд 1960 ондо хамта 1500 центнер гэхэ гү, али эдлүүриин газарай зуун гектар бүхэндэ 531 килограмм нооһо хайшалха уялгатай. «Коммунизм» колхозойхид 1960 он болотор хонидоо хоёр дахинаар олошоруулжа, 45 мянган толгойдо хүргэхэ, нооһо хайшалалгаяа гурба дахинаар ехэдхэжэ, 1100 центнертэ хүргэхэ гэхэ гү, али эдлүүриин газарай зуун гектар бүхэндэ 283 килограмм нооһо хайшалха гэһэн уялга абаба. Доржо Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд 1960 ондо 800 центнер хүрэтэр нооһо хайшалха гэхэ гү, али эдлүүриингээ газарай зуун гектар бүхэндэ 420 килограмм хүрэтэр нооһо абахабди гэжэ уялгаа үгөө. Боргойн совхозой хонишод **И. Бурганов, Б. Дабаев** гэгшэд гурбан жэл соо зуун эхэ хонин бүриһөө 400—500-һаа үсөөн бэшэ хурьга түлжүүлхэ уялга абаа. «Коммунизм» колхозой ахалагша хонишод **Д. Цыбиков, Л. Тугулдуров, Ц. Норбоев** гэгшэд, «Эрдэм» совхозой ахалагша хонишон **С. Тогочеев,** Дзержинскиин нэрэмжэтэ колхозой хонишон **Ц. Эрдынеев,** Доржо Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой хонишон **С. Ринчинов,** Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хонишон **Д. Цыдыпов,** Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хонишон **Цыденов** гэгшэд мүнөө жэлдэ зуун эхэ хонин бүриһөө 110—115 хурьга түлжүүлхэ уялга абаа.

Сэлэнгын аймагай колхозууд болон совхозууд 1957 ондо хонидойнгоо тоое 170 мянга, харин 1960 ондо 278,9 мянга болгохо, 1957 ондо 3252 центнер, харин 1960 ондо 6498 центнер нооһо хайшалха гэһэн уялга абаба. Тиигэжэ эндэ 1957 ондо эдлүүриин газарай зуун гектар бүхэндэ 139 килограмм, 1960 ондо 278 килограмм нооһон хайшалагдаха болоно.

Нооһон хоёр хахад дахин ехээр абтадаг болохо. Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд 1959 оной һүүл болотор хонидойнгоо тоо толгойе хоёр дахин олошоруулжа, 40 мянган толгой болгохо, 1960 ондо хонидоо 45 мянга хүрэтэр олошоруулжа, 800 центнер нооһо абадаг болохо уялга абаа. Энэнь эдлүүриин газарай зуун гектар бүридэ 262 килограмм болохо байна. «Память Ильича» гэжэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд хонидойнгоо тоо толгойе 1956 онтой жэшэбэл, 1958 оной һүүл болотор хоёр дахин олошоруулха, 1960 оной һүүл болотор гурба дахин олошоруулха, энэ үе соо нооһо 3,6 дахин ехээр абадаг болохо, тиигэжэ эдлүүриин зуун гектар бүридэ 450 килограмм нооһо абаха уялга абаа. Ленинэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд хонидойнгоо тоо толгойе хоёр жэлэй турша соо хоёр дахин олошоруулха, 1960 ондо эдлүүриин зуун гектар бүридэ 520 килограмм нооһо абаха уялга абаба. Сэлэнгын хониной совхозой хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив 1960 он болотор хонидойнгоо тоо толгойе 61 мянга хүрэтэр, тусхайлан хэлэбэл 2,7 дахин олошоруулха, 1560 центнер нооһо абаха уялга абаа. Энэнь зуун гектар бүридэ 338 килограмм болоно. Сталинай нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон **Ц. Цыренов,** «Коммунизм» колхозой ахалагша хонишон **А. Аюшеева,** хониной совхозой хонишон **Д. Гасарунова** энэ жэлдэ абаха эхэ хонин бүриһөө 115-һаа үсөөн бэшэ хурьга абаха, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон **И. Эрдынеев** зуун эхэ хонин бүриһөө 120 хурьга, Сэлэнгын хониной совхозой хонишон **Г. Гармажапов,** 120 хурьга абаха гэһэн уялга абаа.

Курумканай аймагай колхозууд 1960 ондо хонидойнгоо тоо толгойе 150 мянга болгохоор, эдлүүриин газарай зуун гектар бүридэ 382 килограмм нооһо абахаар шиидээ. Энэнь 1956 ондо абтаһан нооһонһоо гурба дахин ехэ болохо. Энэ аймагай Калининай, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозууд 1960 ондо нооһо абалгаяа иимээр дээшэлүүлхэ байна: Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз эдлүүриин газарай зуун гектар бүридэ 421 килограмм, Калининай нэрэмжэтэ колхоз 459 килограмм нооһо абаха.

Бичурын аймагай колхозууд болон совхоз 1957 ондо хонидойнгоо тоо толгойе 12300 болгожо, 26,7 процентээр олошоруулхаар, 1958 ондо 34,6 процентээр олошоруулхаар, 1960 ондо 130 мянган хонидтой болохоор хараална. Иигэжэ дүрбэн жэлэй турша соо хонидоо 84 мянган толгойгоор, тусхайлан хэлэбэл 2,8 дахин олошоруулха байна. Энэ үе соо нооһо 3,6 дахин ехээр абадаг болохо. Бичурын совхозой коллектив 1960 оной дүүрэтэр хонидойнгоо тоо толгойе 40 мянга хүрэтэр олошоруулха, тусхайлан хэлэбэл 1957 онойхидо орходоо 4,6 дахин олон болгохо, эдлүүриин газарай зуун гектар бүридэ 308 килограмм нооһо абажа, бүхы дээрээ 897 центнер нооһо хайшалха уялга абаа. Иигэжэ энэ совхозойхид нооһо абалгаяа 5,9 дахин ехэдхэхэ байна.

Хэжэнгын аймагай колхозууд хонидойнгоо тоо толгойе 1957 ондо 100 мянга хүрэтэр олошоруулха, үнгэрэгшэ жэлэйхитэй сасуулбал 30 процентээр олошоруулха, 1960 ондо 164 мянган хонитой болохо байна. 1960 ондо 3590 центнер нооһо абадаг болохо. Энэнь эдлүүриин газарай зуун гектар бүридэ 236 килограмм болохо байна. Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд 1960 оной дүүрэтэр 26 мянган хонитой боложо, 647 центнер нооһо абаха юм. Энэнь хүдөө ажахын эдлүүриин газарай зуун гектар бүридэ 363 килограмм болохо байна. Иигэжэ 1956 онтой сасуулбал, багсаахада, дүрбэ дахин ехэ нооһо абадаг болохо. Хрущевой нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд 1960 ондо 24 мянган хонидтой боложо, 500 центнер хүрэтэр нооһо абаха уялга абаа. Тиин эдлүүриин газарай зуун гектар бүридэ 374 килограмм нооһон абтаха болоно. Кировэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд 1960 оной дүүрэтэр гурба дахин ехэ нооһо абадаг болохо байна. Тиихэдээ зуун гектар бүридэ 243 килограмм нооһо абадаг болохо.

Кяхтын аймагай колхозууд болон совхоз 1957 ондо хонидоо 7 мянган толгойгоор, тусхайлан хэлэбэл 20 процентээр олошоруулха, 1960 ондо 85 мянган хонитой болохо уялга абаа. Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз 1957 ондо хонидоо 4 мянган толгойгоор, тусхайлан хэлэбэл 36,5 процентээр олошоруулха, 1960 ондо 25 мянган хонитой болохо уялга абаа. Тиин 1956 онойхидо орходоо 15,3 мянган толгойгоор олон болохо байна. Мүн энэ үе соо нооһо абалгаяа 2,5 дахин ехэдхэхэ уялга абаа. Кяхтын хониной совхозой хүдэлмэрилэгшэд 1956 ондо 174 центнер нооһо абадаг байһан һаа, 1960 ондо 780 центнер нооһо абаха, эдлүүриин газарай зуун гектар бүридэ нооһо абалгаяа 55 килограммһаа 225 килограмм хүрэтэр ехэ болгохо уялга абаа.

Торийн аймагай колхозууд 1956 онтой сасуулбал, 1960 оной һүүл болотор хонидойнгоо тоо толгойе хоёр дахин олон болгохо, нооһо гурба дахин ехээр абаха уялга абаа. Эдэ колхозууд хонидойнгоо тоое 1957 ондо 74,6 мянга хүрэтэр олошоруулхаар, 1960 ондо 117 мянган хонидтой болохоор шиидэбэ. 1957 ондо 120 тонно, 1960 ондо 293 тонно нооһо абадаг болохо байна. Энэнь эдлүүриин газарай зуун гектар бүридэ 254 килограмм болохо. «Улаан Бургалтай» гэжэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд 1960 ондо 27 мянган хонидтой болохо, 690 центнер хүрэтэр нооһо абаха, тиигэжэ эдлүүриин зуун гектар бүридэ 300 килограмм нооһо абажа, нооһо абалгаяа гурба дахин ехэдхэхэ уялга абаа. Хрущевой нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд 1960 оной дүүрэтэр хонидоо 2,2 дахин олошоруулжа, 15 мянга шахуу хонитой болохо, зуун гектар бүридэ 289 килограмм нооһо абадаг боложо, бүхы дээрээ 336 центнер нооһо абаха уялга абаа. Иигэжэ нооһо абалгаяа дүрбэ дахин ехэдхэхэ байна.

Торийн аймагай колхозууд, түрүү хонишод бүри дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаһан байна. Свердловой нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон нүхэр **Цыбикова** энэ жэлэй дүүрэтэр 100 эхэ хонин бүриһөө 160 хурьга абаха, «Коммунизм» колхозой ахалагша хонишон нүхэр **Климов** 1957 оной дүүрэтэр 100 эхэ хонин бүриһөө 150 хурьга абаха, «Улаан Бургалтай» колхозой хонишод нүхэд **Замбалаев, Гармаев** гэгшэд 1957 ондо 100 эхэ хонин бүриһөө 140 хурьга абаха уялга абаа.

Яруунын аймагай колхозууд 1957 ондо 69 мянган хонидтой болохо, 1574 центнер нооһо абаха, 1960 оной дүүрэтэр хонидойнгоо тоо толгойе 118 мянга хүрэтэр, тусхайлан хэлэбэл хоёр дахин олошоруулха, 2843 центнер нооһо абадаг болохо уялга абаа. Иигэжэ эдэ колхозууд 1956 ондо зуун гектар бүридэ 73,6 килограмм нооһо абадаг һаа, 1960 ондо 149 килограмм нооһо абадаг болохо байна. Мяха-һүнэй совхозой хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив 1957 ондо хонидоо 30 процентээр олошоруулха, 38 процентээр ехэ нооһо абаха уялга абаа. «Победа» колхозой гэшүүд 1957 ондо 298 центнер нооһо абаха, эдлүүриин газарай зуун гектар бүридэ 181 килограмм нооһо абаха, 1960 ондо хонидоо 17 мянга хүрэтэр олошоруулжа, 551 центнер нооһо абахаар шиидээ. Энэнь зуун гектар бүридэ 334 килограмм болоно. Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой хонишод 1960 оной һүүлдэ 12,9 мянган хонидтой болохоор, 357 центнер нооһо абахаар шиидээ. Тиихэдээ, зуун гектар бүридэ 241 килограмм нооһо абаха байна. Иигэжэ нооһо абалгаяа гурба дахин ехэ болгохо юм.

Закаменай аймагай кохозууд 1957 ондо хонидоо 31 мянга хүрэтэр олошоруулха, 400 центнер нооһо абаха, 1960 ондо 45 мянган хонитой боложо, 800 центнер нооһо абаха уялга абаа. Эдлүүриин газарай зуун гектар бүридэ 1957 ондо 33,5 килограмм, 1960 ондо 67 килограмм нооһон абтаха байна. Ждановай нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишод **Б. Цыренов, Д. Цыденов,** «Коммунизм» колхозой ахалагша хонишод **Ц. Шагжиева, Р. Цыбиков,** Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон **Б. Жамбалов,** «Ленинэй зам» колхозой ахалагша хонишон **Д. Балданов,** Сталинай нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон **Д. Насанов** энэ жэлдэ зуун эхэ хонин бүриһөө 110-һаа үсөөн бэшэ хурьга абаха уялга абаа.

Хоринн аймагай колхозууд болон совхоз 1957 ондо 98,5 мянган хонидтой, тэрэ тоодо совхоздо 40,5 мянган хонидтой, 1960 ондо 154 мянган хонидтой, тэрэ тоодо совхоздо 60 мянган хонидтой болохо байна. 1957 ондо 2 мянган центнер нооһо абаха, тэрэ тоодо совхоздо 720 центнер нооһо абаха, 1960 ондо 4100 центнер, тэрэ тоодо совхоздо 1840 центнер нооһо абаха байна. Тиигээд байхадаа, эдлүүриин газарай зуун гектар бүридэ 1957 ондо 132 килограмм, 1960 ондо 275 килограмм, совхоздо 345 килограмм нооһо абадаг болохо юм. «Улаан Одон» гэжэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд хонидойнгоо тоо толгойе 1959 ондо хоёр дахин олошоруулха, 1960 ондо 15 мянган хонитой болохо уялга абаа. Ленинэй нэрэмжэтэ, XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозууд хонидойнгоо тоо толгойе хоёр дахин олошоруулжа, 1960 ондо нооһо абалгаяа 2,8 дахин ехэдхэхэ уялга абаа. «Улаан Одон» колхозой хонишон **Ш. Эрдынеева** эхэ хонин бүриһөө 1957 ондо 5,1 килограмм, 1960 ондо 5,7 килограмм нооһо абаха, зуун эхэ хонин бүриһөө 100 хурьга абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлхэ уялга абаба. Хорийн хониной совхозой хонишод **А. Скворцов, И. Рассадин, С. Скворцов, Е. Чимитов, В. Краснопеев** 1957 ондо 100 эхэ хонин бүриһөө 110—120 хурьга абаха,энэ совхозой 1-дэхи фермын хонишон **Н. Краснопеев** энэ жэлдэ зуун эхэ хонин бүриһөө 155 хурьга абаха уялга абаа.

Баргажанай аймагай колхозууд 1957 ондо хонидойнгоо тоо толгойе 53,3 мянга хүрэтэр олошоруулха, 1128 центнер нооһо абадаг болохо байна. Энэнь эдлүүриин газарай зуун гектар бүридэ 146 килограмм болоно. Энэ аймагай колхозууд 1960 ондо 85,2 мянган хонитой болохо юм. Энэнь 1956 онойхитой сасуулбал 2,1 дахин олон болоно. Эдлүүриин газарай зуун гектар бүридэ 300 килограмм нооһон абтадаг болохо. Энэ үе соо нооһо абалгань 2,6 дахин ехэ болохо байна.

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз эдлүүриин газарай зуун гектар бүридэ 1957 ондо 197 килограмм, 1960 ондо 400 килограмм нооһо абаха уялга абаа. Уланай сомоной соведэй. Сталинай нэрэмжэтэ колхоз эдлүүриин газарай зуун гектар бүридэ 1957 ондо 177 килограмм, 1960 ондо 332 килограмм нооһо абадаг болохо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: түрүү хонишодой республиканска зүблөөндэ хабаадагшад: Р. С. Новокрещенова—Бичурын аймагай Дзержинскиин нэрэмжэтэ колхозой хонишон, И. К. Данилов—Хэжэнгын МТС-эй главна зоотехник, К. С. Маркова, Бичурын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой хонишон, М. Г. Санжимытыпов—Хэжэнгын аймагай главна ветеринарна врач гэгшэд байна.

Е. Ринчиновагай фото.

Иволгын аймагай колхозууд 1960 ондо хонидой- гоо тоо толгойе 66 мянга хүрэтэр олошоруулха, м- энэ үе соо нооһо абалгаяа 2,5 дахин ехэ болго- эдлүүриин газарай зуун гектар бүридэ 224 килогра- нооһо абаха уялга абаа. «Коммунизм» колхозой х- нишод 1960 ондо эдлүүриин газарай зуун гектар б- ридэ 335 килограмм нооһо абаха уялга абаа. «Ав- гард» колхозой гэшүүд 1958 оной һүүл болотор хо- дойнгоо тоо толгойе хоёр дахин олошоруулха, 19- онтой сасуулбал 1960 ондо нооһо абалгаяа 3,6 дах- ехэдхэхэ уялга абаа.

Тарбагатайн аймагай колхозууд 1960 ондо хо- дойнгоо тоо толгойе 40,9 мянга хүрэтэр олошору- жа, 1166 центнер нооһо абаха уялга абаба. Энэ- 1956 онтой сасуулбал 2,5 дахин ехэ болохо бай- Тиигэжэ эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ 1- килограмм нооһон абтадаг болохо. **«Красный бое-** колхозой гэшүүд гурбан жэлэй турша соо ноо- абалгаяа 5 дахин ехэ болгохо уялга абаа.

Заиграйн аймагай колхозууд 1960 ондо 1664 цен- нер нооһо абаха уялга абаба. Энэнь эдлүүриин 1- гектар бүридэ 176,7 килограмм болохо байна. Иг- жэ нооһо абалгань 2,8 дахин ехэ болохо.

Кударын, Байкало-Кударын, Кабанскын, Түнхэн- Тарбагатайн, Мухаршэбэрэй аймагуудай колхозу- республикын бусадшье совхозууд дээшэлүүлэгдэ- уялга абаа.

3. Абаһан уялгаяа дүүргэхын тулада хонидойнг- тоо толгойе олошоруулха, нооһо ехээр абадаг боло- **иимэ хэмжээ-ябуулгануудые хараалха шуха-** гэжэ республикын зүблөөндэ хабаадагшад тоол- нобди.

Энэ жэлдэ хаа хаанагүй бүхы эхэ хонидоо үб- түрүүлхэбди, бүхы отаранuудтахи хонидоо искусс- венна аргаар үрэжүүлхэбди. Тиигэжэ гурба-дүрб- жэлэй турша соо бүхы хонидоо ехэ нооһо үгэдэг, н- рин, нарибтар нооһотой хонид болгохобди. Племенн- ажал һайжаруулхын, хонидоо шанар һайнтай бо- гохын тулада нарин нооһо ехээр үгэдэг хусануу- үрэһые хэрэглэжэ, хонидоо искусственна аргаар үр- жүүлхэбди. Һүрэгтэ үлээгдэхэ хонидые олоор үсх- бэрилдэг болохобди. Абаһан бүхы түлнүүдээ гээл- хоролтогүйгөөр түлжүүлхын тула бүхы хэмжээ аб- хабди. Хонидой үхөөд, эхэ хонидой һубайраад байг- һаань бэрхэшээлтэй ушар тохёолдоо гэжэ харахаб- хонишодой хүндэтэй ажалда хайша хэрэгээр ханд- даг хүнүүд тушаа шанга хэмжээ абахабди.

Энэ жэлдэ хонидтоо үбэлдэнь хүсэд хүрэхэ тэжэ- бэлдэхэбди. Хонин бүридэ 2—2,5 центнер үбһэ, эхэ х- нин бүридэ 3—4 центнер үбһэ, 30 килограмм концен- рированнэ тэжээл, центнерһээ бага бэшэ силос бэлд- хэбди. Тэжээл бэлдэхэ, силоснэ барилгануудые хэх- силос дараха ажалда хонишодой бригаданууды х- баадуулхабди.

Түрүү колхозуудай дүй дүршэлые хараада абаж- ерэхэ жэлһээ тэжээлэй культурануудые ехээр тар- даг болохобди, тэрэ тоодо зелёнко болгогдохо ов- тарихабди. Энээн дээрээ үбэлэй үедэ, эртэ хабар х- нидоо адуулхабди.

Бүхы хонидоо, тэрэшэлэн шэнэ түлнүүдээ һайн, хим- да байраар хангахын тулада бүхы хэмжээ абахабд- Энэ жэлдэ 110 мянгаһаа үсөөн бэшэ хонидой баг- ха байрануудые барижа дүүргэхэбди. Тиихэдээ н- тагай барилгын материалнуудые хэрэглэжэ, хон- дойнгоо байрануудые түргөөр, химдаар баридаг т- рүү колхозуудай дүй дүршэлые хэрэглэхэбди.

Колхоз бүхэндэ хонишодой бригаданууды эм- хидхэжэ, ажалайнь гуримые һайжаруулхабди. Үнэ- сэхээр ажалладаг, хэрэг ажалаа һайса мэдэдэг эр- хим хүнүүдые хонишодой бригаданuудта табихабд- Тиихэдээ, район, колхоз, совхоз бүхэнэй эрхэ ба- далые хараадаа абахабди. Хонидоо бүрин бүтэн х- рууһалһанайнь, хурьгадаа һайнаар тэнжээһэнэйн- хонидойнгоо ашаг шэмые дээшэлүүлһэнэйнь түл- колхознигуудые, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэды- урмашуулха хэмжээнүүдые хаа хаанагүй абахабд-

Хонин ажалые саашадань хүгжөөхын тулада залу- шуулые хабаадуулха гээшэ зайлашагүй шуха- байна. Курумканай аймагай дүй дүршэлые хараад- абажа, залуу хонишодые богони болзорой курсану- та һургахабди. Машинно-тракторна станцинууд ни- курсануудые хониной түрүү фермэнүүдтэ эмхидхэ- байна. Түрүү малшадые аймаг соогуурнь ябуулжа- тэрэшэлэн бусадшье аймагуудта эльгээжэ, эрхи- фермэ болон хонишодой дүй дүршэлтэйнь тани- суулха хэрэгые һайжаруулхабди.

Бидэнэр хони үсхэбэрилгын түрүүшүүл, хүдө- ажахын мэргэжэлтэд манай алдарта залуушуулда- комсомолшуудта иигэжэ хандаха хүсэлэнтэйбди.

Нүхэд, комсомолшууд болон залуушуул! Хонишо- дой бригаданuудта, хони үсхэбэрилгын фермэнүүдт- ерэжэ ажаллахыетнай хүлеэнэбди. Таанад залуугайн- гаа эршэ хүсые, эрдэм мэргэжэлые хони үсхэбэрил- гын хүндэтэй хэрэгтэ зорюулха байнат.

Хонин ажалда хүдэлмэрилэгшэдэй культурна ажа- һуудалыень эрид һайжаруулхын, медицинскэ туһа- ламжа һайнаар үзүүлдэг болохын зорилгоор хонишо- дой бригада бүхэниие радиоприемнигуудаар, уран- һайханай, тэрэшэлэн тусхай номуудтай багахан биб- лиотекэнүүдээр хангахабди, хонишодто саг үргэлжэ кино харуулдаг болохобди, хонишодой, мал ажалда хүдэлмэрилдэг бусадшье хүдэлмэрилэгшэдэй байра байдал һайжаруулхын, культурна һайн байдалтай болгохын зорилгоор энэ жэлдэ 49 культбаза, 1983 гэр байра барихабди.

Хонин ажахые саашадань хүгжөөжэ, нооһо ехээр абадаг болохын тула мэргэжэлтэдэй харюусалга болон үүргыень дээшэлүүлхэбди, тэрэшэлэн хони үсхэбэрилгын асуудалнуудые шиидхэдэг научно-туршалгын станцинуудай хүдэлмэриие һайжаруулхабди.

***

Агуухэ Октябриин социалистическэ революциин 40 жэлэй ойе хүндэтэйгөөр угтахын, абаһан уялгаяа дүүргэхын, үлүүлэн дүүргэхын, хүдэлмэреэ нилээд һайжаруулхын, Читын хонишодтой баталһан социалистическэ мурысөөндөө түрүү һуури эзэлхын түлөө бүхы хэмжээ абахабди гэжэ партиингаа Центральна Комитедые, түрэл Советскэ правительствоя найдуулнабди, мяха, һү, тоһоной хүн бүхэндэ хүртэсын талаар Америкын Холбоото Штадуудые ойрын жэлнүүдтэ хүсэхэ гэһэн түүхэтэ зорилгые дүүргэхэ хэрэгтэ иигэжэ хубитаяа оруулха байнабди.

Эхэ орондоо нооһо, хониной мяха ехээр үгэхэбди!

(Хонишодой республиканска зүблөөн дээрэ абтаба)

Хүршэ областьнуудай газетэнүүдһээ

ТҮРҮҮШЫН СЪЕЗД

Область дотор культурын хүдэлмэрилэгшэдэй түрүүшын съезд боложо һаяхан дүүрэбэ.

Съездэ хабаадагшад клубуудые комсомольско организацинуудтай нягта холбоотойгоор хүдэлмэрилүүлхэ, культурын зургаануудые дүй дүршэлтэй кадрнуудаар хангаха гэһэн асуудалнуудые зүбшэн хэлсэһэн байна. Мүн Агууехэ Октябриин 40 жэлэй ойдо яажа бэлэдхэжэ байһан тухайгаа клубуудые даагшанар сугларагшадта хөөрэжэ үгөө.

Съездын хүдэлмэридэ БМАССР-эй делегаци хабаадалсаа.

КОЛХОЗОЙ САБШАЛАН ДЭЭРЭ

Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой сабшалангай поли дээрэ үдэр үнгэрхэ бүри шэнэ сомоо, бухалнууд олоороо бодоно. Тэжээл бэлэдхэлэй хүдэлмэридэ колхозой таряан, мал ажалай бригада, фермэнүүд бултадаа хабаадалсана. Хэдышье хура бороотой үдэрнүүдэй болобошье һаань, энэ колхозой гэшүүд 400 гаран гектар сабшаланай полиһоо 1200 центнер үбһэ һүрилэнхэй.

Тэрэшэлэн «Путь к коммунизму» колхозой сабшалангай поли дээрэ 12 морин косилка хүдэлмэрилнэ. Машинистнууд Сергей Полоротов, Андрей Муратов тэгшэд ажалай үндэр бүтээсэ туйлана. Тэдэнэр үдэр бүриингөө даабарие хододоо үлүүлэн дүүргэнэ.

Газимурска завод.

ШЭНЭ БАРИЛГАНУУД

«Коммунизм» колхозой правлени ниитынгээ малда һаруул дулаан байрануудые барихын зорилгоор барилгын һара соносхоһон юм. Энэ һарын эхилһэнһээ хойшо малай нэгэ ехэ байра, хонидой хоёр байра, мүн 15 шэнэ гэрнүүд бариг-даа.

Һаяын үдэрнүүдтэ барилгын бригадын гэшүүд эртын хурьгадай байха хоёр байра барихаар хараална. Мүнөө барилгада хэрэгтэй модо шулуунинь барилгын хэгдэхэ газарта зөөгдэжэ асарагданхай.

ҺУРАЛСАЛАЙ ЖЭЛДЭ БЭЛЭН

Засопкинско сельсовет шилкиинхидэй уряае дэмжэн, һуралсалай шэнэ жэлые түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтахын тула модо бэлэдхэлэй участогай һургуулида капитальна заһабарилга хэжэ эхилээ.

Заһабарилгын хүдэлмэрие сельсоведэй депутат Игнат Петрович Романенко хүтэлбэрилнэ. Мүнөө тус һургуулиин байшан хүсэд заһабарилагдаа. Һургуулиин байшан сагаадагдаһан, полынь шэрдэгдэһэн, пеэшэнгүүдынь булта заһабарилагдаһан байна. Тиихэдэ һургуулиин байшан тойруулжа хашаалагдаа.

Иигэжэ тус һургуули һуралсалай шэнэ жэлые түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтахань.

ЧИТЭ.

«Забайкальский рабочий».

ШЭНЭ ПАРК

Эрхүү городой Сталинска райондо амаралтын ба культурын Центральна шэнэ парк нээгдэбэ. Мүнөө тус районой ажалшад шэнэ паркдаа үдэшэ бүри олоороо сугларжа, сүлөөтэй сагаа культурнаар үнгэргэхэ аргатай болобо. Паркын нээгдэһэн үдэшэ Тулунай городской Культурын байшангай коллектив сугларагшадта һонин программатай концерт харуулһан байна.

УРГАСЫН ХОЙНОҺОО ХАРУУҺАЛГА ХЭГДЭНЭ

Чеботаринска МТС-эй механизаторнууд болон колхознигууд кукурузын, мүн бусад культурануудай хойноһоо һайн харууһалга эмхидхэнэ. Жэшээлхэдэ, тус МТС-эй трактористнууд Валентин Сенкевич, Николай Будницкий гэгшэд «Беларусь», «Универсал» тракторнуудаар «Динамо» колхозой 119 гектар кукурузые хэдыхэн үдэрэй туршада һайнаар культивацилһан байна.

Тэрэшэлэн «Коммунизм» колхозой кукурузын 100 гектарай талмай буртаг үбһэнһөө сум сэбэрлэгдэнхэй. Тиихэдэ «Новая жизнь» гэжэ олзоборилгын артелиин коллектив кукурузын 15 гектарта элдүүрилгэ хэһэн, 30 гектарта үтэгжүүлгэ оруулһан байна.

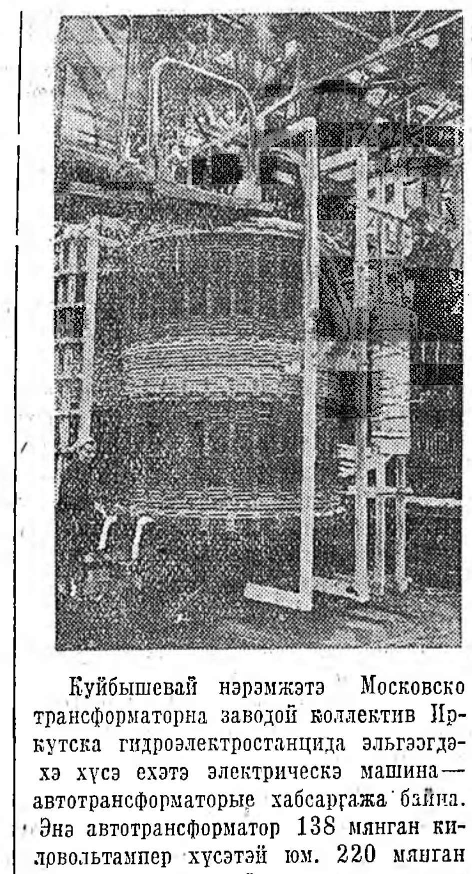
— Манай колхоз 60 гектарта кукуруза тариһан юм. Тариһан ургамалтаймнай хамта буртаг үбһэн ехээр ургалсаһан байгаа. Тиихэдэнь бидэнэр хүнгэхэнөөр борнойлоод, тэрэнэй удаа ряд хоорондын элдүүрилгэ хэһэн байнабди,—гэжэ Буденнын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Писаренко хөөрэнэ.

ШЕФҮҮДЭЙ ТУҺАЛАМЖА

Камышетскэ модоной комбинадай коллектив үйлэдбэриингөө түсэбые хододоо үлүүлэн дүүргэдэг. Мүн тиихэдэ хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ горьтойхон туһаламжа жэл бүри үзүүлдэг байха юм. Энэ жэлдэ эдэнэрэй хүсөөр Алмазайска районой «Рассвет» колхозой поли дээрэ 200 тонно наг шэбхэ гаргагдаһан, 5 гектарта кукуруза, хоёр гектарта хартаабха таригдаһан байгаа. Мүнөө тус колхоздо эдэнэрэй уран дархашуулай нэгэ бригада хүдэлмэрилнэ. Бригадын гэшүүд июль һарада 50 гахайн нэгэ байра барижа дүүргүүтэй байна. Колхозой үбһэ хуряалгадань туһаламжа үзүүлхын тула комбинадай 12 түрүүшүүл ерээд, ажаллажа байнхай. Тэрэшэлэн таряа хуряалгадань комбинат туһаламжа үзүүлхэ юм.

ЭРХҮҮ.

«Восточно-Сибирская правда».

Куйбышевай нэрэмжэтэ Московско трансформаторна заводой коллектив Иркутска гидроэлектростанцида эльгээгдэхэ хүсэ ехэтэ электрическэ машина—автотрансформаторые хабсаргажа байна. Энэ автотрансформатор 138 мянган киловольтампер хүсэтэй юм. 220 мянган вольт напряженитэй.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Иркутска ГЭС-тэ эльгээгдэхэ автотрансформатор заводой хабсаргалгын цехтэ суглуулагдажа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Бүри ехэ нооһо абахын түлөө

Хонин ажалаа саашадань хүгжөөхэ, нооһо бүри ехээр абадаг болохо тушаа КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Бэшэгые Мухаршэбэрэй аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой хонишод угаа ехэ эдэбхитэйгээр дэмжэн, үндэр уялгануудые абаа һэн.

Манай колхоз июлиин 10-най мэдээгээр абаһан уялгаяа 104,3 процент дүүргээд, түсэбһөө гадуур 16,3 центнер нооһо гүрэндэ тушаагаа. Тиихэдээ нёдондонойхидо орходоо нооһо абалга 56 процентээр дээшэлһэн болоно.

Колхознай үнгэрэгшэ жэлдэ хонин бүриһөө 1,8 килограмм нооһо хайшалһан байгаа һаа, мүнөө жэлдэ 2,6 килограмм хайшалаа. Эхэ хонидой отарые даагша Балмацу Цыбанова хонин бүриһөө 3,2 килограмм нооһо абаа. Батодалай Балданов түлгэн хонидһоо 2,7 килограмм нооһо абаба. Колхозоймнай хоёрдохи комплексно бригада (бригадирынь нүхэр Бальжинимаев) нооһо абаха түсэбөө 108 процент дүүргээд, хонин бүриһөө 2,9 килограмм нооһо хайшалан абаа юм. Колхозой хонидой тоо толгой нёдондонойхидо орходоо 47 процентээр олошороо.

Энээнтэй хамта ажал хүдэлмэридэмнай олон дутуу дунда зүйлнүүд бии. Жэшээнь, мүнөө болотор хонин һүрэг соомнай шэрүүбтэр ба шэрүүн нооһотой хонид олон.

Энэ жэлэй эсэс хүрэтэр 1000 шахуу толгой хурьгадые абахаар хараалнабди. Теэд таарамжатай байра үшөө бэлдэгдээгүй.

Хонин ажалда байһан дутуу зүйлнүүдые саашадаа усадхажа, абаһан уялгануудаа заатагүй дүүргэхээр зоригжон, манай колхознигууд ажаллана.

Б. Мижитов, колхозой зоотехник.

Редакцида ерэһэн бэшэгүүд

Бүхы юумэниинь задагай зайдан

Ново-Селенгинск тосхондо эдеэ хоолой комбинат бии юм. Эдеэ хоолой зүйлнүүдэй министерствын предприятинуудай тоодо энэ комбинат ородог.

Һүүлэй хэдэн жэлэй турша соо тус комбинат хангалтагүйгөөр хүдэлжэ байна. Байд гээд лэ хүтэлбэрилэгшэдынь һэлгэжэ байдаг. Комбинадай гаргадаг зүйлынь шасарганаагай шүүһэн юм. Һайнаар бэлэдхэжэ гаргаа һаань, энэ ехэ һайн зүйл байха юм. Теэд муу шанартайгаар гаргадаг дээрэһээнь шасарганаагайнь шүүһые худалдаа наймаанай организацинууд абадаггүй. Июлиин 1-нэй мэдээгээр комбинадай складуудта 300 мянган түхэригэй иимэ шүүһэн бии байгаа.

Комбинадай бүхы юумэниинь эмхи гуримгүй. Хашаа руунь ороходошье, эзэ муутай газар гэжэ харахаар, үүдэниинь оройдоо хаагдадаггүй, хашаа руунь дуратай хүн ородог, гарадаг. Амһартаа хадагалха складай байһаар байтар шэлнүүд, банка болон бусад амһартань газаа хэбтэдэг. Шэнэ гэрэй нэгэдэхи дабхарта архиин цех байхаар хараалагдаһан юм. Дууһангүй орхиһониинь энээ руунь бороогой уһан урдан орожо байдаг. Энэ комбинадайхидай һүлэр муугаар байдагынь хэтэрхэдээ январиин янгинама хүйтэнэй үедэ шасарганаагай шүүһэтэй шэлнүүдээ цех сооһоонь гаргажа, хүйтэн склад руу хэһэн байгаа. Иигэжэ 80 мянган түхэригэй шэлтэй шүүһэн хүрэжэ хосороо һэн.

Энэ комбинадта хамһабариин хүдэлмэришэд хэтэрүү олон. Гол 10 хүдэлмэришэдтэй аад, хамһабариин ажалда аяар 11 хүн хүдэлдэг. Үлүү хүнүүдые олоор барижа байһаниинь салин дээрэһээншье харагдана. Хүдэлмэришэдэйнь абадаг салин 12 мянган түхэриг байхадань, хамһабариин ажалда ябаашадта 16 мянган түхэригэй салин түлэгдэнэ.

Комбинадай директор байһан Андриянов үйлэдбэриингөө түсэб дүүргэхын түлөө оролдодоггүй байгаа. Июлиин түсэб оройдоо 71 процент дүүргэгдэһэн юм. Зунай сагта комбинат ехэнхидээ унда, улаан архи гаргадаг хадаа уһа ехээр хэрэглэдэг байна. Худагһаа уһа цехтээ гараараа абадаг дээрэһээ комбинадай эрилтэ хүсэд хангагдадаггүй. Зундаа соргоор (водопровод) уһа абадаг болоо һаань, 3—4 хүн үлүү гараха, уһаншье бэлээр абтаха, тиигээд үйлэдбэриин түсэб дүүргэгдэхэ байгаа.

Гурба-дүрбэн жэл соо комбинадта мүнгэ зөөриин шалгалта болоогүй. Тиимэһээ хүсэд бэшэ мэдээнэй ёһоор 130 мянган түхэригэй эд бараан дутана. Гадна, комбинадай үри зээлиншье тон ехэ.

Тус комбинадай иимэ байдал тухай эдеэ хоолой министерствын хүтэлбэрилэгшэд һайса мэдэдэг. Ерэжэ туһалха хэбэртэйгээр найдуулдаг юм. Теэд мүнөө болотор ямаршье хэмжээн абтаагүй байһаар. Мүнөө энэ комбинадай хүдэлмэрие үндэһөөрнь һайжаруулха хэмжээ абахаар болоо.

П. Фишева.

Дууһагдаагүй байра

Һү ехээр һааха тухай ходо ярилдаан боложо байдаг. Теэд энээнээ бодотоор бэелүүлхэдэ һаад ушаруулдаг бааханшье юумэ зайсуулхын түлөө һаналаа багаар табидаг хүтэлбэрилэгшэд тухай эндэ богонёор хэлэгдэхэ. Зэдын аймагай Борьёогой сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой центртэ дүтэхэнэ баруун урда тээнь һаамхай үнеэдэй нэгэ гүүртын зунай байра (лагерь) баригдажа эхилһэн юм. Эндэхи байрань мүнөө болотороо дүүргэгдээгүй зандаа. Дээрээ хушалтагүй, тиимэһээ хура бороотойдо энээн соо үнеэ һааханиь ехэ бэрхэтэй, шабар шабха болшодог. Жэшээнь, мэнэ һаеын бороодо һаалишад үнеэдээ үбэлэйнь байрада абаашажа һаагаа. Халуун наратайда халхабшагүй баһа муу.

Энэ байра барижа дүүргэхэ тухай һаалишад колхозой правленидэ оло дахин хандаһан байха. Теэд правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Вампилов хушаха шифер үгы гээд шалтаг баридаг. Үгы гээд байхада саг ошожол байха. Тиин нэгэ эхилһэн юумэеэ эсэстэнь хүрэтэр дүүргэхэ хэрэгтэй бшуу.

Д. Цыремпилов.

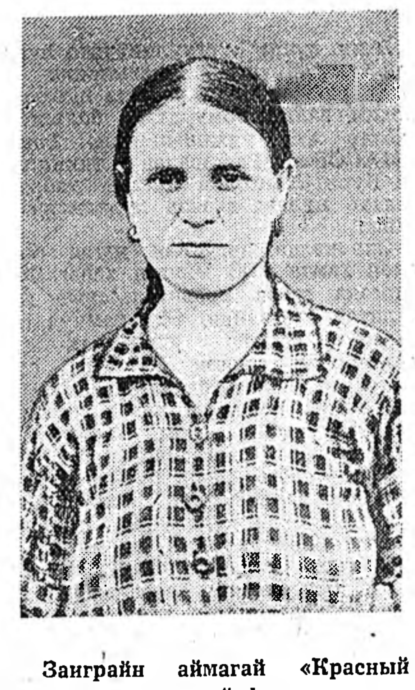
Гэрынь заһахаар болонхой

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой (Ярууна) центрһээ дүрбэ модоной газарта һүнэй-товарна фермын гүүртэ Хара-Шэбэр гэжэ нютагта оршодог юм. Эндэ культурын гуламташуу юумэн гэжэ анханай бии болоогүй юм. Энээнһээ байтагай малшадай байдаг гэр хуушаржа муудаихай.

Энэ фермын гэрнүүд табигдаһаар хорёод жэл боложо байна. Анханда эндэ баригдаһан гэрнүүд һүүлэй хорёод жэл соо нэгэшье заһагдаагүй. Тиимэһээ һаалишадай һуудаг гэрнүүдэйнь хушалта үмхиржэ муудашанхай. Хушалта муутай болоһон дээрэһээ потологынь бороогой уһанда үмхиржэ байна. Үбэлэй сагта эдэ гэрнүүд соо хүйтэн. Энээн тухай колхозой правлени үнинэй мэдэдэг. Эндэхи һаалишадта гэр барихын тулада 1955 ондо барилгын модо асаруулһан юм. Теэд энэ модониинь гэр болоодүй мүнөө болотор хэбтэһээр. Колхозой правлени намар болотор гэр барижа үгэхөөр һаалишадые найдуулдаг. Эдэ хүлеэжэл байдаг гээшэ.

Н. Имехенов.

Эрхим һаалишан Зинаида Ханова

Заиграйн аймагай «Красный опытник» колхозой һаалишад зунай һаранuудта нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө 350—400 литр һү һааха уялга абаад, тэрэнээ амжалтатайгаар бэелүүлжэ байнхай.

Тус колхозой һүнэй-товарна фермын түрүү һаалишан Зинаида Хатымовна Ханова мүнөө 8-дахи жэлээ һаалишанаар ажаллажа байна. Нүхэр Ханова жэл бүри түсэбөөр хараалагдаһан даабаряа дүүргэдэг. Тингэжэ нёдондо үнеэн бүриһөө 1236 литр һү һааһан байха юм.

Һаалишанай мэргэжэлые эрхим һайнаар шудалһан туладаа үнеэдээ харууһалхадаа, һаахадаа угаа шадамар.

Үглөөгүүр үнеэдээ тогтоогдоһон нэгэ хэмдэ, тусгаар ээлжээгээр һаадаг байна. Һаахынгаа урда тээ, һаалгаяа хахадлажа байхадаа, дүүргэхэдээ дэлэнгыень эльбэн ниндхэрдэг. Һааһан үнеэгээ дахин дабтажа һаагаад, һүнэйнгээ тоһолигые бүри ехэдхэдэг. Үнеэдтээ хандахадаа айхабтар шадамар бэрхэ. Тэдэнээ нэрэ нэрээрнь нэрлэжэ, аятай зохидхоноор дуудажа, эльбэжэ байдаг.

Зинаида Хатымовнагай һүтэй һайн үнеэдынь—«Наташка», «Косорожка», «Партизанка» үдэртөө алгасгүй 15—16 литр һү гарадаг.

Һүн, тоһон, мяханай хүн бүхэндэ хүртэсын талаар США-е ойрын жэлнүүдтэ хүсэхэ тухай парти, правительствымнай табиһан зорилгые бэелүүлхэ хэрэгтэ өөрынгөө хубитые оруулалсахын тулада Зинаида Хатымовна эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэнэ.

Эрхим һайнаар, оролдосотой бэрхээр ажаллаад байхадаа олон ажалта үдэр олодог, мүн нэмэлтэ түлбэри абадаг байна. Тингэжэ үнгэрэгшэ май һарада 191 түхэриг мүнгэ, 19 литр һү; апрельдэ—130 түхэриг мүнгэ, 10-аад литр һү; июньдэ—307 түхэриг мүнгэ, 30 литр һү нэмэлтэ түлбэрндэ абаһан байха юм.

Нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө һү һаалгые эрид дээшэлүүлхэ тушаа абаһан уялгаа бэелүүлэн, июнь һарада үнеэн бүриһөө 279 литр һү һаагаа. Энэ жэлэй январиин 1-һээ июлиин 1 болотор үнеэн бүриһөө 1164 литр һү һаагаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Зинаида Хатымовна Ханова.

Д. Чимитовэй фото-текст.

Агитаторта туһаламжа

Социалистическэ мүрысөөн советскэ хүнүүдэй үүсхэл эдэбхиие бадаруулха шухала арга

Социалистическэ мүрысөөн гээшэ ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, ажал хүдэлмэриие улам һайжаруулха зохид арга юм. Социалистическэ мүрысөөндэ хабаадан оролдоһон ажалшад эдэбхи хэшээлээ үйлай ехээр бадаргадаг байна. Иимэ мүрысөөн гансал социализмын тогтоһоной һүүлээр бии болодог.

Агуухэ Октябриин социалистическэ революци үйлэдбэриин гол шухала хэрэгсэлнүүдые хубиин үмсэ бэшэ болгожо, тэрэниие бүхы арадта үгөөд, хүн түрэлтэнэй түүхэдэ эгээ түрүүлэн олон түмэнэй дунда социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлхэ, түрүү дүй дүршэл үргэнөөр хэрэглэхэ, арадай үүсхэл хэшээлые бардам зоригтойгоор бадаруулха эрхэ нүхэсэл олгоһон байна.

—Гансал социализмын үедэ мүрысөөе бодото дээрэнь үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, олон мянган ажалшадые тэрээндэ хабаадуулха арга нүхэсэл гэээн түрүүн олдоо,—гэжэ Ленин заһан юм. Тиигэжэ социалистическэ мүрысөөе олон мянган ажалшадай дунда бодото дээрэнь дэлгэрүүлхэ шухала арга нүхэсэлнүүд социализмын үедэ бии болоо гээшэ.

Тэдэ арга нүхэсэлнүүд ямар бэ? Нэгэдэхеэр, социализмын үедэ үйлэдбэриин шэнэ ёһоной харилсаан тогтоогдоо. Үйлэдбэриин хэрэгсэлнүүдэй бүгэдэ ниитын зөөри болгогдожо, нэгэнь нэгэеэ мүлжэжэ дарлаха, баалалтын хүсөөр богоолшолуулан хүдэлмэрилүүлхэ ёһоной усадхагдахадал шэнэ ёһоной үйлэдбэриин социалистическэ харилсаанууд бии болоо юм. Хоёрдохёор, социализмын үедэ арад зон ниитын үйлэдбэриие хүгжөөхэ гэжэ һайн дураннаа ехээр оролдодог байна. Баяд ноёдто бэшэ, харин өөһэдынгөө, бүхы обществынгоо аша туһада социализмын үедэ хүнүүд хүдэлдэг болоходоо, ниитын социалистическэ үйлэдбэриие хүгжөөн дэбжээхэ гэжэ байха шадалаараа оролдодог.

Хэһэн ажалайнь зэргээр хүн бүхэндэ ниитынгээ мүнгэ зөөри хубааха гэһэн гол ёһоной совет засагай тогтоһонһоо хойшо эрид шууд бэелүүлэгдэдэг байһан ушар социалистическэ мүрысөө хүгжөөхэ хэрэгтэ ехэ үүргэ дүүргээ. Хэһэн ажалайнгаа хэмжээнэй, мүн шанарайнь зэргээр мүнгэ зөөри абаха байһан дээрэһээ хүн зон ажал хүдэлмэридөө эдэбхи бэлигээ, үүсхэл хэшээлээ ехээр бадаруулан гаргаха гэжэ оролдодог байна.

Энээнһээ гадна, урдань ажал хэхэ гээшэ аргагүй хүндэ хүшэр зоболон байгаа һаа, мүнөө нэрэ хүндын, алдар солын, габьягай болон баатаршалгын хэрэг болонхой.

Социалистическэ ёһоной үйлэдбэриин хүгжэхэ тудам мүн социалистическэ мүрысөөншье улам ехээр дэлгэржэ эхилээ. Социалистическэ предприятинуудай бии болохотой хамта тэндэ хүдэлдэг хүнүүд зөөриин хойноһоо хомхойрон үрэдилдэхэеэ болижо, шэнэ социалистическэ ёһоор мүрысэн, нүхэдэй ёһоор бэе бэедээ туһалдаг боложо, түрүүлжэ ябагшадынь гээгдэжэ ябагшадаа өөдэнь татажа, ажал хүдэлмэрээ һайжаруулха гэжэ бүхы хүдэлмэришэд оролдодог болоһон байгаа. Гэбэшье, түрүүшын үедэ үшөөл үсөөхэн хүдэлмэришэд мүрысөөндэ оролсодог, нүхэдэй ёһоор бэе бэедээ туһалдаг байһан юм. Тиимэһээнь мүрысөөе бүхы гүрэн дотороо дэлгэрүүлхэ, хүдэлмэришэн болон таряашадые эмхидхэн үргэнөөр мүрысүүлхэ гэһэн зорилго бүри 1917 оной декабриин эсэстэ бэшэгдэһэн «Мүрысөө яажа эмхидхэхэб» гэһэн статья соогоо В. И. Ленин бэшэһэн байна.

Социалистическэ мүрысөөн гээшэ ажал хүдэлмэриие нэгэ газартань байлгадаггүй, тэрэниие улам һайжаруулан, саг үргэлжэ урагшань дабшуулдаг, ажалай бүтээсые таһалгаряагүйгөөр дээшэлүүлдэг түгэс хүсэн мүн. Харин ажалай бүтээсын дээшэлүүлэгдэһэнэй ашаар лэ ниитын шэнэ байгууламжа гол түлэб илаха байна гэжэ В. И. Ленин хэлэһэн байна бшуу.

Мүрысөөн хадаа обществын түүхэдэ урдань үзэгдөөгүй шэнэ ехэ хүсэн мүн. Ажалшадые гүрэнэй, экономическа болон культурна байгуулалтын хүдэлмэридэ олоорнь хабаадуулха, ажалша зоной эдэбхи хэшээлые саг үргэлжэ дээшэлүүлхэ, арад зоной оюун бэлигые бадаруулха, коммунизм байгуулха хүсэн түгэс арга зэбсэг мүрысөөн гээшэ гэжэ бүри коммунистическэ субботнигуудай эхилээдүй байхада агуу ехэ Ленин хэлэһэн байна.

Түрүүшын коммунистическэ субботнигууд хадаа коммунизмын түрүүшын шэнжэ, ажал хүдэлмэридэ коммунистическээр, шэнэ ёһоор хандадаг болоһон ябадал гээшэ гэжэ В. И. Ленин бэшээ һэн. Иимэ коммунистическэ субботнигууд ерээдүй сагта, коммунизмын үедэ ямаршье түлөөһэгүйгөөр, үндэр ехэ бүтээсэтэйгээр ажаллахын түрүүшын ульгэр жэшээ байһан дээрэһээ бүхэдэлхэйн-түүхэтэ удхашанартай хэрэгэй эхин гээшэ гэжэ субботнигуудые В. И. Ленин нэрлээ һэн. Коммунистическэ ёһоор ажалдаа хандаха, социалистическэ журамые ажал хүдэлмэридэ нэбтэрүүлхэ шухала гэжэ Ленин заaһан байна.

Тиимэһээ Коммунистическэ партимнай ажалша үргэн олониитые коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлхэ талаар, ажалшадай ухаан бодолһоо капитализмын үлэгдэлнүүдые усадхаха талаар айхабтар ехэ хүдэлмэри ябуулдаг гээшэ. Ажал хүдэлмэридөө социалистическээр хандадаг болгон ажалшадые хүмүүжүүлхын тулада, арад түмэнэй оюун бэлигые, үүсхэл хэшээлые хэмжээлэшэгүйгөөр бадаруулхын тула мүрысөөнэй айхабтар ехэ үүргэтэй байһан дээрэһээнь, партимнай мүрысөө дэлгэрүүлдэг.

Социалистическэ мүрысөөнэй ашаар түрүүшүүлэй дүй дүршэл үргэн ехээр, түргэнөөр дэлгэрүүлэгдэжэ, ажал хүдэлмэридэ нэбтэрүүлэгдэдэг юм. Ажал хүдэлмэриин социалистическэ ёһоор эмхидхэгдээд байхада, түрүү хүдэлмэришэдэй туйлаһан амжалта гээшэ олон түмэндэ айхабтар ехэ үльгэр жэшээ боложо, үйлэдбэриие һайжаруулан, саг үргэлжэ хүгжөөхэ хүсэтэй арга болодог. Тиихэдэ энэ талаар олон арга методүүдые хэрэглэжэ болоно. Жэшээнь, оронoймнай олон предприятинуудай новаторнууд болон түрүүшүүл ажалай түрүү методүүдые хэрэглэжэ һурахадань гээгдэжэ ябаһан хүдэлмэришэдтэ нүхэдэй ёһоной туһаламжа үзүүлдэг байна. Энэ туһаламжа үзүүлхын тулада хөөрэлдөөн, залуу хүдэлмэришэдые үнинэй хүдэлмэрилдэг хүнүүдэй зүгһөө һургаха ябадал, түрүү участогуудта, предприятинуудта экскурснуудые эмхидхэхэ ябадал хэрэглэгдэдэг байна. Гадна, мүрысөөнэй үрэ дүнгүүдые олондо тунхаглан, предприятинуудай хүдэлмэришэдэй туйлаһан амжалтануудые сасуулан харуулжа, хэблэл болон радиогоор дамжуулан, олондо соносхохо гээшэ түрүү дүй дүршэл нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ мүн лэ ехэ туһа хүргэнэ. Гэхэтэй хамта, арад зоной үүсхэл эдэбхиие бадаруулха, ажалай түрүү методүүдые нэбтэрүүлхэ, новаторнуудай туйлаһан амжалтые хэрэглэхэ ябадал ямаршье тэмсэлгүйгөөр, зүн дэгээн бүтэдэг юумэн гэжэ ойлгохо болоо һаа буруу. Энэ хэрэгтэ заримдаа албан хойрогоор хандаха, шэнэ юумэ ойлгохогүй ябадал ушардаг байха юм. Зарим хүнүүд урдын хяраал бүхы юумэ байлгаха һэмди гээд, шэнэ юумэ нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ һаалта хэдэг.

Арад зоной шүүмжэлэл гээшэ ажал хүдэлмэридэ албан хойрогоор хандаха ябадалтай тэмсэхэдэ айхабтар ехэ үүргэ дүүргэнэ. Мүн фабрика болон заводуудай хоорондын социалистическэ мүрысөөн албан хойрогоор ажалда хандаха ябадалые усадхаха хэрэгтэ онсо ехэ үүргэ дүүргэдэг гэжэ партиин XVI конференци тэмдэглэһэн байна. Социалистическэ мүрысөөндэ хабаадаһан хүдэлмэришэд албан хойрогоор ажалладаг хүнүүдые эдэбхитэй ажалаараа шүүмжэлнэ гээшэ.

Социалистическэ мүрысөөндэ хабаадаһан хүнүүд үшар ehо һайн мэдэдэг болохоһоо гадна, тэдэнэр общественнэ талаар ехэ эдэбхитэй болодог байна. Энэ талаар нэгэ жэшээ харуулая. Улан-Үдын шэлэй заводой хүдэлмэришэн нүхэр В. Багинов социалистическэ мүрысөөндэ хабаададаггүй байхадаа орой эдэбхигүй, суглаа, зүблөөнүүдтэ оройдоо үгэ хэлэдэггүй шахуу, ханын газетэдэшье юумэ бэшэдэггүй байһан юм. Харин социалистическэ мүрысөөндэ оролсоходоо, энэ нүхэр абаһан уялгануудаа дүүргэхын түлөө тон эдэбхитэйгээр тэмсэдэг боложо, ажал хүдэлмэриие хойшо татадаг хойрог заримашуулые шүүмжэлдэг болоо. Нүхэр Багинов зүблөөнүүд дээрэ үгэ хэлэдэг, хүдэлмэриин асуудалнуудаар цехын начальнигтай, заводой директортэй саг үргэлжэ хөөрэлдэжэ зүбшэдэг, ханын газетэдэ статьянуудые бэшэдэг болонхой. Социалистическэ мүрысөөндэ хабаадаһан хүдэлмэришэн бүхэн эгээл иимэ байдаг юм.

Оронoймнай город болон тосхонуудай олон миллион советскэ ажалшад бүгэдэ арадай социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо, советскэ арадай үмэнэ КПСС-эй XX съездын табиһан зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө үсэд нэтэрүүгээр тэмсэжэ байна.

Мүн манай Бурят-Монголойшье ажалшад иимэ амжалтануудые туйлана. Агуухэ Октябриин социалистическэ революциин урда тээ Бурят-Монгол хадаа хаанта Россин эгээл гээгдэнги заха хизаарнуудай нэгэниинь байһан юм. Эндэхи хүн зон барга бүдүүлиг байдалтай, үгытэй ядуу байһан юм. Түлюур муухан таряан ажалтай, бурят зон гээшэ ехэнхидээ мал адуулаад лэ байдаг байгаа. Промышленность гээшэ оройдоо үгы шахуу байгаа.

Совет засагай үедэ Коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро агууехэ ород арадай туһаламжаар Бурят-Монголой түхэл шарай танигдахаар бэшэ болотороо хубилаа. Мүнөө Бурят-Монгол индустриально-колхозно республика болонхой. Бурят-Монголой АССР про-

(Үргэлжэлэлынь 4-дэхи нюурта)

Бурят-монгол һургуулиин номууд шэнээр хэблэгдэбэ

Эхин, дунда һургуулинуудта һуралсалай-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин шанарые һайжаруулха хэрэгтэ һурагшадые эрхим һайн номуудтай бололго айхабтар ехэ удхашанартай. Тиимэһээ БМАССР-эй Гэгээрэлэй министерство ба Бурят-Монголой номой хэблэл энэ талаар нилээд ехэхэн хүдэлмэри хэдэг байна.

Энэ жэлдэ августын нэгэн болотор орой хамта 108 мянган хэһэг 23 ном гаргаха гэһэн правительствын даалгабаритай байгаабди. Эдэ номууд һуралсалай жэлэй эхилхэһээ урда сентябриин нэгэн болотор һургуулинуудта хүрэһэн байха ёһотой юм. Гадна, жэлэй хоёрдохи хахад соо III—IV кварталнуудта, 5 ном хэблэжэ гаргаха түсэбтэй байгаабди.

Тус түсэбэй ёһоор бүри 1956 оной август һараһаа эхилжэ, нилээд горьтойхон бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэгдэһэн байха юм. Нэн түрүүндэ энэ жэлдэ дахин хэблэгдэжэ гараха номуудые багшанарта, методистнар болон научна хүдэлмэрилэгшэдтэ үгэжэ, рецензинүүдые бэшүүлһэн байгаабди. Тиигээд тэдэнэй тэмдэглэһэн алдуу, дутуунуудые заһаха ба усадхаха, үлүү, дутуу материалнуудыень нэмэхэ, хороохо гэхэ мэтын хүдэлмэри авторнууд, оршуулагшад болон редакторнуудынь хэһэн байна. Зарим номууд бүри шэнээр зохёогдоһоншье байгаа.

Эдэ номууд сооһоо бурят-монгол хэлэн дээрэ зохёогдоһониинь БМАССР-эй Гэгээрэлэй министерствээр шалгагдажа баталагдаһан,ород хэлэн дээрэ зохёогдоһониинь РСФСР-эй Гэгээрэлэй министерствээр шалгагдажа баталагдаһан байна. Зарим нэгэн номууд хэдэн удаа авторнуудтань бусаагдажа, дахин дахин заһагдаһаншье байха юм.

Энээнтэй хамта, номууд соохи зурагуудые ба номуудай гадаада түхэлыень һайжаруулха талаар манай республикын уранзураашад нилээд ехэхэн хүдэлмэри хээ юм.

Иигэжэ заһагдажа, хубилгагдажа, бэлэн болоһон номууд бүри 1956 оной эсэстэ типографида тушаагдаһан байгаа, нүгөө зариманьэнэ жэлэй апрель, май һара хүрэтэр заһагдаад, баталагдажа, типографида ороо һэн.

Мүнөө июлиин 15-да бүхы 23 ном хэблэгдэжэ дүүрэхэһээ гадна жэлэй хёрдохи хахадта гараха ёһотой үшөө нэгэ ном хэблэгдэжэ, хамта 112 мянган хэһэг 24 ном правительствын тогтооһон болзорһоо 15 хоног урда хэблэлһээ гараһан байха юм. Эдэ номууд барандаа номой наймаалагдадаг газарта тушаагданхай.

Энэ жэлдэ хэблэгдэжэ гараһан номууд тухай багшанарай ба арадай гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй мэдэжэ абаха шухала асуудалнуудые доро тодорхойлхо ёһотой болоно.

Эхин һургуулида үзэхэ бурят-монгол хэлэнэй грамматикын номууд (авторнуудынь М. Имехенов; Д. Мижидон) ямаршье заһабари, һэлгэлтэгүйгөөр, урдынгаа янзаар дахин хэблэгдээ. Эдээн сооһоо нэгэдэхи, хоёрдохи классуудайнь номууд 1955 ондо стабильна болгогдожо баталагдаһан юм, тиихэдэ гурбадахи, дүрбэдэхи классуудайхинь 1959 ондо заһагдажа, стабильна болгогдохо ёһотой.

Ород хэлэнэй номууд сооһоо В. Д. Кудрявцевай зохёоһон, III классай уншалгын ном 1955 ондо стабильна болгогдоһон тула энэ жэлдэ бага зэргын жэжэ заһабаритайгаар дахин хэблэгдээ. Мүн тэрээнэй зохёоһон III классайород хэлэнэй грамматикын ном нилээд ехэхэн заһабаритайгаар стабильна болгон баталагдажа гараа. Тиимэ дээрэһээ урда жэлнүүдтэ хэблэгдэжэ гараашань хэрэглэгдэхэеэ болёо. Тиихэдэ К. А. Олзоев ба П. Г. Петрова гэгшэдэй зохёоһон IV классай уншалгын ном энэ жэлдэ нилээд ехээр заһагдажа, стабильна болгон баталагдажа гараба. Мүн тэдэнэй зохёоһон IV класста үзэхэород хэлэнэй грамматикын ном ямаршье заһабаригүйгөөр, хуушан янзаараа, һуралсалай нэгэ жэлдэ хэрэглэгдэхээр хэблэгдэбэ. Энэ ном 1958 ондо заһагдажа, стабильна болгогдохо ёһотой. Хоёрдохи класста үзэхэ И. В. Баранниковай зохёоһонород хэлэнэй ном нилээд заһагдаад, энэ жэлэй хоёрдохи хахадта хэблэгдэхэ ёһотой. Тиимэ тула һуралсалай жэлэй түрүүшын хахадта хуушан номынь хэрэглэгдэхэ.

Бурят-монгол хэлэн дээрэ II, III, классуудта үзэхэ «Түрэлхи хэлэн» гэжэ уншалгын номууд дахин шэнээр хэблэгдээ. Тиихэдээ хоёрдохи классайхинь нилээд ехэ заһабаритайгаар стабильна болгогдоо, харин гурбадахи классайхинь хубилалтагүйгөөр гаргагдаа. Энэ ном 1959 ондо стабильна болгогдохо. Дүрбэдэхи классай «Түрэлхи хэлэн» шэнээр зохёогдожо, энэ жэлэй хоёрдохи хахадта хэблэгдэхэ түсэбтэй. Бэлэдхэлэй ба нэгэдэхи классуудай «Түрэлхи хэлэн» гэжэ уншалгын номууд 1956 ондо хэблэгдэһэн тула энэ жэлдэ дахин хэблэгдэхэгүй.

Дүрбэдэхи класста үзэхэ хоёр шэнэ номуудай оршуулганууд хэблэгдээ: 1) В. А. Рауш, Н. И. Блонская гэгшэдэй зохёоһон географияр уншаха ном; 2) С. П. Алексеев, В. Г. Карцов гэгшэдэй зохёоһон түүхэр уншаха ном. Тиимэ тула энээнһээ урда жэлнүүдтэ хэрэглэгдэжэ байһан А. В. Шестаковой түүхын ном ба Н. Е. Витковичай географиин номууд (IV классай) саашадаа хэрэглэгдэхэеэ болёо гэжэ мэдэхэ хэрэгтэй. Тиихэдэ Н. М. Скаткинай IV класста естествознаняар уншаха номой оршуулга хубилалтагүйгөөр дахин хэблэгдээ.

Арифметикээр II, III, IV классуудай номуудай оршуулганууд хэблэгдэжэ гараһан байна. Тиихэ зуураа II ба III классуудта үзэхэ А. С. Пчелко, Г. Б. Поляк гэгшэдэй зохёоһон арифметикын номууд бурят-монгол эхин һургуулиин арифметикын программада тааруулжа хубилгагдаһан, нэмэгдэһэн, хороогдоһон байха юм. Тиимэ тула энээнһээ урда жэлнүүдтэ хэблэгдэжэ гараашань хэрэглэгдэхэеэ болёо гэжэ ойлгохо хэрэгтэй. Харин IV класста үзэхэ Н. Н. Никитинэй зохёоһон арифметикын номой оршуулга ямаршье хубилалтагүйгөөр дахин хэблэгдээ. Юундэб гэхэдэ, бурят-монгол эхин һургуулиин арифметикын программын ёһоор, бэлэдхэлэй классһаа эхилээд, гурбадахи класс хүрэтэр хубилалтанууд оруулагдажа, саашадааород һургуулинуудтай адляар арифметикэ үзэхэ гэжэ хараалагдаһан байха юм.

Иигэжэ эхин һургуулида үзэхэ орой хамта 16 ном энэ жэлдэ хэблэгдээ. Бэшэниинь 1956 ондо хэблэгдэһэн тула энэ жэлдэ дахин хэблэгдэбэгүй.

Долоон жэлэй ба дунда һургуулиин номууд тухай мүн баһа доро заагдаһан зүйлнүүдые тодорхойлхо шухала.

Ямаршье хубилалтагүйгөөр, бага зэргын редакционно заһабаритайгаар дахин хэблэгдэһэн номууд гэхэдэ: С. И. Ковалевой зохёоһон V—VI классуудта үзэхэ эртэ урда сагай түүхын ном, Е. А. Косминскиин зохёоһон VI—VII классуудта үзэхэ дунда зуунуудай түүхын номой оршуулга, С. А. Понамарев ба Н. И. Сырнев гэгшэдэй зохёоһон V—VI классуудта хэрэглэхэ арифметикын задачануудай ба упражненинүүдэй суглуулбариин оршуулга, П. А. Ларичевай зохёоһон VI—VII классуудта үзэхэ алгебрын задачануудай суглуулбариин оршуулга — эдэ болоно.

Тиихэдэ Н. А. Барсуковой зохёоһон VI—VII классуудта үзэхэ, алгебрын шэнэ ном оршуулагдажа бэлэн болоод, түсэбэйнгөө ёһоор, энэ жэлэй хоёрдохи хахадта хэблэгдэхээ байна. Энэ номой гарахада, урдань байһан А. П. Киселевой алгебрын номой оршуулга хэрэглэгдэхээ болихо.

Гадна, Б. Е. Всесвятскиин зохёоһон V—VI классуудта үзэхэ ботаникын шэнэ номой оршуулга хэблэгдэжэ гараһан байна. Тиимэһээ урдань үзэгдэжэ байһан В. А. Тетюревэй ботаникын номой оршуулга хэрэглэгдэхээ болёо.

V, VII классуудта үзэхэ бурят-монгол литературна уншалгын номууд энэ жэлдэ шэнээр зохёогдоо. Юундэб гэхэдэ, эдэ номууд сооһоо оршуулганууд болюулагдажа, орондонь манай уранзохёолшодой бэшэһэн зохёолнууд оруулагдаа. Ганса нэгэн хүнүүдтэ һүгэдэн шүтэлгэ харуулһан зохёолнуудынь тэрээн сооһоо гаргагдаха ёһотой болоһон дээрэһээ программануудынь нилээд ондоо болоһон байха юм.

Тиихэдэ, Д. Мижидоной, Ц. Номтоевой зохёоһон V класста үзэхэ литературна уншалгын хрестомати заһагдаһан программын ёһоор зохёогдожо, стабильна болгон хэблэгдэһэн байна. Тиимэ тула урда жэлнүүдтэ хэрэглэгдэжэ байгаашань хуушараа.

Мүн VI класста үзэхэ Г. Дашицыреновэй зохёоһон литературна уншалгын хрестомати заһагдаһан программын ёһоор шэнээр зохёогдожо, стабильна болгон хойто жэлдэ хэблэгдэхэ ёһотой байһан тула энэ жэлдэ ганса нэгэн хүндэ шүтэн һүгэдэлгэ харуулһан материалнуудынь абаад, хуушаараа хэблэгдээ.

Долоодохи классай литературна уншалгын хрестоматие Б. Митупов, Ц.-А. Дугарнимаев гэгшэд заһагдаһан программын ёһоор зохёожо бэлэн болгоһон байна. Тиигээд түсэбэйнгөө ёһоор энэ жэлэй хоёрдохи хахадта хэблэгдэжэ гараха юм.

Энэ жэлээ эхилжэ,ород хэлэн дээрэ V, VI, VII классуудта үзэхэ литературна уншалгын номуудые манай хэблэл гаргахаяа болёо. Юундэб гэхэдэ, РСФСР-эй бүхы национальна һургуулинуудай эдэ классуудта үзэхэород хэлэнэй уншалгын номуудые Учпедгиз гаргадаг болоо. Харин эдэ номуудтахи словарьнуудай оршуулгануудые бидэ хэблэжэ, һүүлдэнь хабсаргаха ёһотой байнабди. Тэдэнь мүнөө бэлдэгдэжэ байна. Иимэ дээрэһээ урдань хэрэглэгдэжэ байһан К. Олзоевой — V классай, М. Мангадаевай — VI классай, Г. Упхоновой — VII классай уншалгын номууд саашадаа хэблэгдэхэеэ ба хэрэглэгдэхэеэ болибо.

Манай республикын, Эрхүүгэй ба Читын областьнуудай бурят-монгол һургуулинуудта һуража байһан һурагшадай тоогоор жэл алгасаад лэ эдэ бүгэдэ номууд хэблэгдэжэл байдаг. Тэдэ эдэнэй зариманууд саг болзор соогоо һургуулинуудта хүрэдэггүй. Энэ хадаа номой наймаа эрхилдэг эмхи зургаануудай гэмээр болоно. Мүн баһа зарим номууд аймаг бүхэндэ яһала элбэгээр хүрэжэ ошоһоншье һаань, тэдэние һургуулинууд, һурагшад худулдажа абадаггүй, хуушарһан, программада тааруулахаа болиһон номуудаар урогтоо үнгэргэжэ байдаг. Энэ хадаа багшанарай, түрэлхидэй болон арадай гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй гэмээр болодог гээшэ. Илангаяа оршуулагдаһан номуудые багшанар тон багаар хэрэглэдэг. Энэнь үхибүүдые тэдэнэй түрэлхи хэлэн дээрэ һургаха, хүмүүжүүлхэ политикада харша хэрэг мүн болоно. Жэшээлхэдэ, бүхы бурят-монгол һургуулинуудай VI класста 3 мянга тухай бурят үхибүүд һуража байха юм. Тиимэ тула 1956 ондо VI класста үзэхэ географиин номой оршуулгань һуралсалай хоёр жэлдэ хэрэглэгдэхээр хараалагдажа, 4000 хэһэг хэблэгдэһэн байгаа. Тиин нэгэ һуралсалай жэл үнгэрөөд байхада, тэрээнһээ 2900 хэһэгынь худалдаан болоогүй, оройдоол мянга бага гаран хэһэгынь худалдагдаһан байна. Энээн дээрэһээ бодоходо VI классай 2000 шахуу һурагшад энэ шэнэ ном абаагүй гү, алиород номоор үгышье һаа, огтолон номгүйгөөр үнгэрэгшэ һуралсалай жэлдэ һуража гараһан гэжэ ойлгохоор. Энэ мэтын баримтанууд яһала олон үзэгдэдэг.

Тиимэ тула бурят-монгол һургуулинуудта зорюулжа хэблэгдэһэн номуудые саг болзор соонь һурагша бүхэндэ хүргэжэ үгэхын түлөө номой наймаа эрхилэгшэд, багшанар, түрэлхид болон арадай гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэд тон ехээр анхарлаа табиха ёһотой.

Энээнтэй хамта, һургуулиин номуудай шанарые һайжаруулха талаар һүүлэй жэлнүүдтэ нилээд ехэхэн хүдэлмэри хэгдэһэн болобошье, дутагдалнууд, алдуунууд үшөөл бии зандаа. Иимэһээ һүүлэй жэлнүүдтэ хэблэгдэжэ гараһан номуудые хэрэглэжэ байхада ажаглагдаһан алдуу, дутуунууд тухай багшанар өөһэдынгөө һанамжануудые манай номой хэблэлдэ гү, али Гэгээрэлэй Министерстводэ мэдээсэжэ байхаһаа гадна, газетэ, журналнуудта статьянуудые бэшэхэ аабза гэжэ ехэтэ найдагдана.

Д. МИЖИДОН,
Бурят-Монголой номой хэблэлэй һуралсалай литературын редактор.

Социалистическэ мүрысөөн советскэ хүнүүдэй үүсхэл эдэбхинэ бадаруулха шухала арга

(Түгэсхэл)

мышленностяа бушуу түргэнөөр хүгжөөжэ, энэ талаар түрүү советскэ республикануудай зэргэдэ жагсанхай. Промышленностиин шэнэ һалбаринууд, тэрэ тоодо машина бүтээлгын, горнорудна, үнгэтэ металлургиин, ой модоной, эдеэ хоолой, хүнгэн болон промышленностиин бусад һалбаринууд байгуулагданхай. Эдэ бүгэдын ашаар манай республика дотор бэеэ даанхай экономическа район байгуулагдаа. Иигэжэ бэеэ даанхай экономическа районой байгуулагдахада, нютагайнгаа байгаалиин баялигые, республикынгаа бүхы предприятинуудай хүсые эгээл ехээр, зүбөөр хэрэглэхэ арга боломжо олдобо.

Республикын промышленностиин болон транспортын предприятинуудай олон мянган хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд Агууехэ Октябриин 40 жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсоно.

Мүрысөөндэ оролсоһон Улан-Удын Ленинэй орденто паровозовагонно заводой олон мянган хүдэлмэришэд ехэ амжалта туйлажа байнхай. Тусхайлбал, энэ завод ноябриин 7 болотор түсэбһөө гадуур 4 паровоз, 6 пассажирска вагон, 5 котел заһабарилжа дүүргэхэ гэжэ уялга абаһан һаа, мүнөө июльдэ 4 паровоз, 6 пассажирска вагон болон 4 котел заһабарилжа дүүргээд байнхай.

Улан-Удын модоной завод мүн лэ һайнаар хүдэлнэ. Энэ завод продукци бүтээн гаргаха хахад жэлэйн гээ түсэбые 114 процентээр дүүргээд, түсэбһөө гадуур 8750 кубометр хюрөөдэмэл модо бэлэдхээд байна. Хахад жэлэй туршада эндэ 45 уралан нарижуулгын дурадхалнууд оруулагдажа, тэдэнэие хэрэглэһэнэй ашаар 5 һарын туршада 820 мянган түхэриг алмагдаба. Харин тиихэдэ социалистическэ уялга абахадаа, тэдэнэр 700 мянган түхэриг алмахабди гэжэ үгэеэ үгэһэн байгаа.

Тэрэшэлэн сэмбын фабрикын, механизированнэ шэлэй заводой, «Механлит» заводой, архиин заводой болон бусад олон предприятинуудай хүдэлмэришэд абаһан уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэжэ байнхай.

Мяха, тоһо, һүнэй хүн бүхэндэ хүртэсын талаар США-е ойрын жэлнүүдтэ хүсэхэ гэһэн түрэл Коммунистическэ партиингаа уряалые республикымнай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд эдэбхитэйгээр дэмжэбэ. Колхозуудта, совхозуудта, машинно-тракторна станцинуудта олон мянган зоной суглаанууд үнгэргэгдэжэ, тэрээн дээрэ колхозникууд болон механизаторнууд дээшэлүүлэгдэһэн шэнэ уялгануудые абаа.

Мүнөө республикымнай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд абаһан эдэ уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэжэ, мяха, тоһо, һүнэй хүн бүхэндэ хүртэсын талаар Америкын Холбоото Штадуудые 2—3 жэлэй туршада хүсэхэ гэһэн партиингаа уряалые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө эршэмтэй шангаар ажаллажа байна.

Коммунистическэ парти, Советскэ правительство үргэн олон ажалшадай социалистическэ мүрысөөе толгойлон хүтэлбэрилжэ, энэ мүрысөөе эмхидхэхэ хэрэгтэ аргагүй ехэ туһаламжа үзүүлдэг. Ажал хүдэлмэридөө амжалта туйлаһан хүдэлмэришэд, таряашад, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд мүнгэ зөөреэр урмашуулагдахаһаа гадна, орден, медальнуудаар шагнагдадаг байна. Харин тэдэнэй дундаһаа шалгаран, онсо ехэ амжалта туйлаһан хүнүүд Социалистическэ Ажалай Герой болон Ленинскэ шангай лауреадай нэрэ зэргэдэ хүртэдэг.

Арад зонoймнай оюун бэлигые, сэсэн мэргэн ухаае, үүсхэл хэшээлые бадаруулха талаар барагдашагүй ехэ хүсэн байһан дээрэһээнь социалистическэ мүрысөөе Коммунистическэ партимнай, мүн Советскэ правительство хододоо дэмжэжэ, тэрэниие эмхидхэн толгойлдог.

Социалистическэ мүрысөө эмхидхэжэ дэлгэрүүлхэ талаар манай ороной ажалшадай олоһон баян дүй дүршэлые социализм байгуулжа байһан социалистическэ лагериин оронуудай ажалшад тон ехээр хэрэглэнэ.

С. БАДМАЦЫРЕНОВ.

ХИЛЫН СААНАҺАА ЕРЭҺЭН ТЕЛЕГРАММАНУУД

Москвадахи фестиваль тухай Египедэй хэблэлэй мэдээсэл

КАИР, июлиин 29. (ТАСС). Залуушуулай ба студентнэрэй бүхэдэлхэйн VI фестивалиие Египедэй олониитэ ба хэблэл тон ехээр һонирхоно. Фестивалиин нээгдэһэн тухай, Ленинэй нэрэмжэтэ центральна стадион дээрэ болоһон баяр ёһолол тухай тодорхой мэдээсэлнүүдые бүхы газетэнүүд түрүүшынгээ хуудаһануудта гаргана. Москвадахи фестиваль эб найрамдалай ба хани харилсаанай лозүнг доро үнгэржэ байна гэжэ газетэнүүд тэмдэглэнэ.

Бүхы дэлхэйн залуу үетэнэй жабхаланта ехэ жагсаал үсэгэлдэр Москвада болоо гэжэ «Аш-Шааб» газетэ фестивалиин нээгдэһэн тухай мэдээсэл соогоо бэшэнэ.

Египедэй залуушуулай түлөөлэгшэдые Москвада хани халуунаар, айхабтар хүндэтэйгөөр угтаа гэжэ газетэнүүд дуулгана. Египетскэ делегациин хаанашье ошоод ябахада хүн зон үнэн сэдьхэлһээ амаршална гэжэ «Аль-Гумхурия» газетэ бэшэнэ.

Советскэ гүрэнэй хүтэлбэрилхы ажал-ябуулагшад фестивалиие нээлгэ дээрэ байлсаа гэжэ онсо тэмдэглэгдэнэ. СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошиловай хэлэһэн үгые газетэнүүд удхаарнь найруулан хэблэбэ.

Залуушуулай ба студентнэрэй Бүхэдэлхэйн фестиваль тухай английска хэблэл мэдээсэнэ

ЛОНДОН, июлиин 29. (ТАСС). Москвада боложо байгаа залуушуулай ба студентнэрэй бүхэдэлхэйн VI фестивальда английска хэблэл ехэ анхарал табина. Баяр ёһололой оршон байдалда фестивалиин нээгдэһэн тухай ехэ мэдээсэлнүүд мүнөөдэрэй газетэнүүдтэ гараба. Москва хотын хүн зон бусад оронуудай залуушуулай түлөөлэгшэдые хани халуунаар угтаа гэжэ тэдээн соонь хэлэгдэнэ. Гоё һайханаар шэмэглэгдэһэн энэ һайндэртэ советскэ гүрэнэй хүтэлбэрилхы ажал-ябуулагшад байлсаба гэжэ мэдээсэлнүүд соонь хэлэгдэнэ.

«2 миллион хүн бүхы дэлхэйн залуушуулай һүртэ жагсаалые амаршалба» гэһэн гаршагтай фестиваль тухай мэдээсэлые «Дейли Уоркер» газетэ толилбо. «Москвада залуушуулай фестивалиин нээгдэхэдэ, урин хабар дахяад ерэбэ» гэһэн гаршагтайгаар «Таймс» газетэ мэдээсэл гаргаа.

Япон арадай эсэргүүсэлгэ

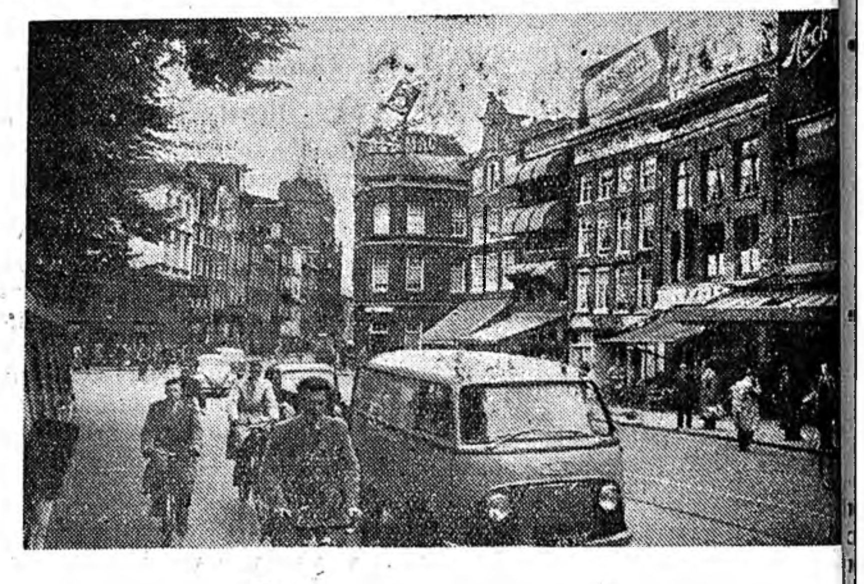
ТОКИО, июлиин 29. (ТАСС). «Акахата» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор Комаки гэдэг американска агаарай сэрэгэй базые үргэдхэхэ ябадалда эсэргүү шэглүүлэгдэһэн демонстраци Нагоя городто һаяхан болобо. Демонстрацида хабаадагшад—Аицы префектурын профсоюзуудай соведэй гэшүүд, студенческэ эмхинүүдэй түлөөлэгшэд, социалистическэ, коммунистическэ партинуудай гэшүүд болон бусад демократическа организацинуудта хабаатай хүнүүд профсоюзайнгаа улаан тугуудые, плакадуудые гартаа баринхай городой үйлсэнүүдээр ябажа гараба. «Атомна базые үргэдхэхэ зорилготой бүхы хүдэлмэриие энэ доронь болюулагты!» гэжэ тэдэ плакадууд дээрэнь бэшээтэй байгаа.

Американска агаарай сэрэгэй базые үргэдхэхэ ябадалые буруушааһан резолюци демонстрацида хабаадагшад префектурын губернаторто ба Нагоя городто һуугаа американска консулда барюулба.

Алжирта хэгдэжэ байгаа сэрэгэй ябуулганууд

ПАРИЖ, июлиин 29. (ТАСС). Алжирай национально-сүлөөрэлгын армиин подразделенинүүдэй ба французска сэрэгүүдэй хоорондо ехэ тулалдаанууд баһа дахяад болобо гэжэ парижска хэблэл мэдээсэнэ. Алжир городһоо зүүн урагшаа 150 модоной хараада байһан Омальда буһалгаашадай отряд французска сэрэгэй постдо довтолго хэбэ. Тэндэ болоһон тулалдаанда французууд 15 хүнөө алуулаа, 7 хүниинь һураггүйгөөр хосороо.

Алжирһаа абтаһан мэдээсэлэй ёһоор национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөндэ хабаадаһан үшөө хоёр хүн Оран городто үсэгэлдэр саазалуулан алагдаа. Мүн тэрэшэлэн Константины городой сэрэгэй трибунал гурбан алжирецуудые саазалан алаха гэһэн шиидхэбэри гаргаба.

Голланди. Амстердамай нэгэ гол үйлсэдэ.

ТАСС-эй фотохроник

Һургуули барилга тухай хуулиин проектые США-гэй түлөөлэгшэдэй палата буруушааба

НЬЮ-ЙОРК, июлиин 28. (ТАСС). Удаадахи табанжэлэй турша дотор һургуулинуудые барилгада 1,5 миллиард доллар правительствын зүгһөө һомолхо гэжэ хараалһан хуулиин проектые США-гэй түлөөлэгшэдэй палата һаяхан буруушааба. Буу зэбсэг түхеэрхэ хэрэгтэ хэдэн арбаад миллиард доллар гаргашалхые һайшаадаг аад, һургуулинуудай барилгада гэжэ хараалагдаһан иимэ багашаг хэмжээнэй мүнгэ зөөриие үгэхэеэ американска парламентаринар арсаһан байна. Орон дотор, үхибүүдэй ном үзэхэ классна таһалганууд яаха аргагүйгөөр дуталдажа байна гэжэ һүүлэй үедэ хэблэлдэ хэдэ дахин гараһан юм. Тусхай дээсэлэй ёһоор һуралсалай ш жэлдэ 159 мянган классна та ганууд заатагүй нэмээгдэхэ ёһо

Орон дотороо ехэ нүлөө үзүү хүсэнүүд һургуули барилгада гэ зөөри һомолхо тухай хуу проектые илангаяа нэтэрүүгээр руушааба. США-гэй худалдаа маанай палата, банкирнууд—ин титрнүүдэй ассоциаци, промыш нигүүдэй национальна нэгэдэл, ригдажа байгаа районуудые ху бэрилхэ национальна ассоци һургуулинуудые барилга т ямаршье һаа хуули баталхые руушааха зорилготой гэжэ «К грешнл Куотерли» журнал һа бэшэһэн байгаа.

Оманай газар дээгүүр английска авиаци бомбо хаяна

НЬЮ-ЙОРК, июлиин 29. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентствын корреспондентын Шарджһаа (договорно Оман) мэдээсэһэнэй ёһоор буһалгаа хэһэн Оманай үндэһэ яһатаниие английска авиаци мүнөөдэр баһа дахяад бомбодожо эхилээ. Буһалгаашадай олоороо сугларһан районууд ба һуурин газарнуудые «Беном» гэдэг реактивна истребительнүүд хэдэн удаагуур буудаһан байна. Буркат гэжэ һуурин газарые бомбодоһон ба ракетнэ һомоор б даһан самолёдууд соо Кени (Зүүн Африка) наашань эльгээ һэн английска агаарай сэрэгэй сэнүүдэй эскадрилидэ оролсо реактивна истребительнүүд бай ба.

Оманай газар дайдые англи авиациин бомбодожо эхилһэн хойшо мүнөөдэрэйхи шэнги и хүсэтэй добтолго байгаагүй г корреспондент тэмдэглэнэ.

Иорданиин патриодуудые сүүдлэнэ

ДАМАСК, июлиин 28. (ТАСС). «Ан-Нуг» гэжэ газетын мэдээсэһэнэй ёһоор үсэгэлдэр Амман городто Иорданиин патриодуудые сүүдлэжэ эхилбэ. Хусейн королиин урдаһаа эсэргүү буһалгаа татахаяа байгаа гэжэ засагаархид тэдэниие гэмнэнэ. Гэмнэгдэгшэдэй тоодо Иордан армиин 20 офицер бии. Тэд соо иорданска армиин генерал штабай начальнигууд байһан А Абу Нувар, Али Эль-Хияри гэгш мүн тэрэшэлэн энээнэй урда тээ даадын хэрэгүүдэй министр бай Римави оролсоно.

Мексикэдэ газар хүдэлбэ

НЬЮ-ЙОРК, июлиин 29. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор энээнэй урда тээ 46 жэлэй турша дотор үзэгдөөгүй ехэ газарай хүдэлөөн үсэгэлдэр Мексикэдэ болобо. Мехико, Акапулько, Чильпансинго болон бусад городуудта илангаяа ехээр газар дорьбоо. Хэдэн арбаад хүн ү 600-гаад гаран хүн шарха олон мянган хүн гэр байрагүй ү шоо. Газарай хүдэлөөнһөө ех гэмтэһэн Мехико городто 4 даб байрын гэр сүм һандаргагдаа, шэшье байшангууд зүгөөргүй т тээгдээ. Олон газарта түймэр бо бо.

ХАРИИН ГҮРЭНҮҮДТЭ ЗАБАСТОВКОНУУД БОЛОНО

ЛОНДОН, июлиин 27. (ТАСС). Салин хүлһэ дээшэлүүлхэ тухай эрилтэтэйгээр нэгэ недели урда тээ Англиин, Шотландиин, Уэлсэй автобусна компанинуудай 100 мянган хүдэлмэрилэгшэдэй эхилһэн забастовко дүүрэбэ. Тэндэ хабаадалсагшад өөһэдынгөө бүхы эрилтые дүүргүүлжэ шадаагүйшье һаа, яһала ехэ амжалта туйлаба. Энэ зүрилдөөе хаража үзэхын тула правительствын бии болгоһон арбитражна сүүд ажалшадай эрилтые зүб гэжэ мэдэрээд, тэдэнэй абадаг салингые недели соогоо 11 шиллингээр ехэ болгохо гэһэн тогтоол гаргаба.

ПАРИЖ, июлиин 28. (ТАСС). 19 хоногой турша дотор забастовко хэһэн Франциин банкануудай албахаагшад салин хүлһэ дээшэлүүлхэ тухай табиһан эрилтынгээ хангагдаха болоходо, июлиин 29-нэй понедельнигһээ ажалдаа гараха гэжэ шиидэбэ.

ЛОНДОН, июлиин 28, (ТАСС). Пенси абадаг хүнүүдэй олониитын митинг үсэгэлдэр Лондондо болобо. Пенси абадаг хүнүүд Англида ехэ ядарна, тиимэһээ пенсиингээ хэмжээе дээшэлүүлхын түлөө ү шанга тэмсэл хэхэ ёһотой гэжэ тинг дээрэ үгэ хэлэһэн хүнүүд т дэглэбэ. Пенсионно туһаламж хэмжээе недели соогоо ядахын с та 3 фунт хүрэтэр дээшэлүүлхэ хай правительствын үмэнэ эри габиһан резолюциие митингдэ баадагшад нэгэн дуугаар батал

ПАРИЖ, июлиин 29. (ТАС Ифни гэдэг испанска колон (Мароккотой нэгэ хилэтэй юм, т дэнь һол түлэб марокканецууд аж һуудаг) бүгэдэниитын забасто болоо гэһэн мэдээсэл «Юманите-Д манш» газетэ Мароккын хэблэл абажа толилбо. Мароккотой н ниие нэгэдүүлхын түлөө тэмсэ хабаадаһан хүнүүдые испанска сагаархидай хэһээхэ, нюдэлхэд забастовкодо хабаадаһан хүн эсэргүүсэһэн юм.

Ифнидэ ябуулжа байгаа поли кадань буруушаал Мароккын даадын хэрэгүүдэй министр Ба фреджи Испаниин правительство хүргэбэ гэжэ «Юманите-Диман газетэ бэшэнэ.

Редактор **Д. Л. ЛОБСАНОВ.**

Инаг хайрата нүхэрэйнь **Даша Чернинович ЧЕРНИНОВЭЙ** залуугаар наһа бараһантай дашарамдуулан, «Бурят-Монголой үнэн» газетын редакциин коллектив өөрынгөө хүдэлмэрилэгшэ нүхэр Надмит Цыреновада, түрэлхидтэнь гүнзэгы шаналалаа мэдүүлнэ.

Бурят-Монголой уранзохёолшодой Союз болон «Байгалай толон» журналай редакци байгша оной июлиин 29-дэ литературын хүдэлмэрилэгшэ **Даша Чернинович ЧЕРНИНОВЭЙ** сагһаа урид наһа бараһан тухайнь гүнзэгы гашуудалтайгаар мэдээсэхэ зуураа, наһа барагшын гэр бүлынхидтэ шаналалаа мэдүүлнэ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора 46-32, зам. редактора—32-74. отв. секретаря— 27-37, отделов: партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов —35-14. культуры и быта, промышленности —34-05, местной информации и писем —24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н 00485 Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 3842